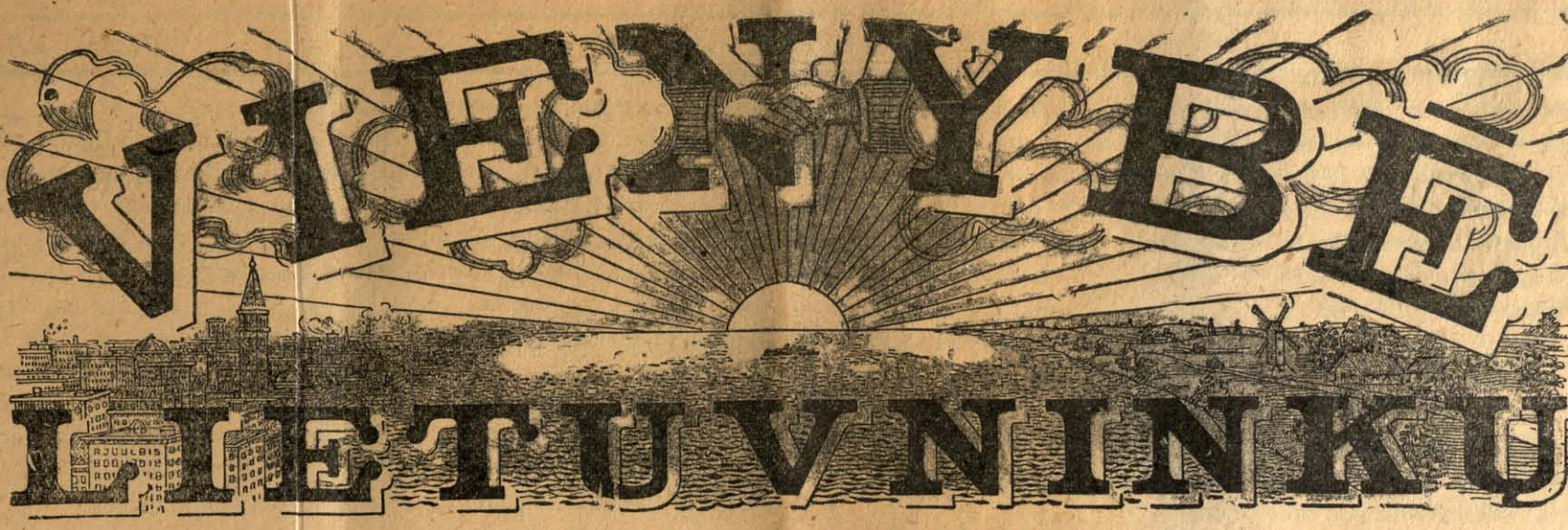

VIENYBE LIETUVŲNINKŲ
 IŠEINA KAS SEREDA.
 Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
 J. J. Paukštis ir Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE LIETUVŲNINKŲ
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries .. \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & Co. (Inc.)
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO 9. BROOKLYN, N. Y. VASARIO (February) 28 d., 1917 M. METAI XXXI.
 (Telefonas 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint.)

Sukilimai alkanųjų Amerikoje.

DIDELĖS ALKANŲJŲ DEMONSTRACIJOS NEW YORKE IR KITUOSE MIESTUOSE.

ANGLAI APMUSĖ VOKIEČIUS FRANCUZUJOJE.
NUO VASARIO 1 D. VOKIEČIAI PASKANDINO 171 PREKYBOS LAIVĄ.
VOKIEČIAI PASKANDINO 7 HOLLANDIJOS PREKYBOS LAIVUS. HOLLADIJA LABAI INPYKUSI ANT VOKIETIJOS
RUSAI SVARSTO LENKIJOS KLAUSIMĄ. ŽADAMA JAI PILNA AUTONOMIJA.
RAMIAJAME VANDENYNE PASIRODĖ KOKS TAI LAIVAS, KURIS SKANDINA PREKYBOS LAIVUS.

VĒL PRADEDAMA VEIKTI ISONZO IR TRENTO SRITYSE.

Roma. — Karso lygumoje ir palei Gorizia italai atrėmė 3 priešų atakas. Kleetas mažų susirėmimų atsibuvo Trento fronte. Vienur ir kitur artilerijos veikimas vis didinasi.

AUSTRAMS NUSISEKĖ KELI UŽPUOLIMAI.

Viena. — Isonzo srityje bei arti Gorizia austrai pasekmingai atakavo italų pozicijas. Tyrolio fronte atsinaujino smarkus artilerijos veikimas.

TURKAI ATSTUMĖ ANGLUS 6 MYLIAS ATGAL.

Konstantinopolis. — Po smarkaus mušio Kut-el-Amara srityje anglai tapo atstumti virš 6 angl. mylių atgal.

ANGLIJA PRAPLEČIA BLOKADĄ.

Londonas. — Oficiališkai paskelbta, jog visi laivai tų valstijų, kurios susiduria su priešais, bus perkrečiami, o paskirti priešams daiktai sukonskripcuojami.

MAUJA ANGLIJOS KARISKA PASKOLA.

Londonas. — Sulyg išdo min. A. B. Law pranešimo nauja Anglijos kariška paskola siekia \$3,500,000,000. — Iš Vokietijos pranešama, jog Reichstago posėdyje patvirtinta 15,000,000,000 markių karės reikalams.

FRANCUZIJOS VALDŽIA ATSIŠAUKIA Į VISĄ TAUTĄ.

Paryžius. — Žemdirbystės ministerija atsišaukė į valstiečius (abiejų lyčių) delei pagalbos išrišime valgio problemos. Atsišaukimas užsibaigia šiais žodžiais: „Dirbkite su visa jūsų energija. Jūs dirbate delei Francuzijos laimėjimo ir taikos. Tėvynė apkainuos jūsų darbą.“

FRANCUZIJOS VALDŽIA ATSIŠAUKIA Į VISĄ TAUTĄ.

Paryžius. — Žemdirbystės ministerija atsišaukė į valstiečius (abiejų lyčių) delei pagalbos išrišime valgio problemos. Atsišaukimas užsibaigia šiais žodžiais: „Dirbkite su visa jūsų energija. Jūs dirbate delei Francuzijos laimėjimo ir taikos. Tėvynė apkainuos jūsų darbą.“

SUBMARINŲ KARĖ SKAITOMA PILNAI NUSISEKUSIA.

Berlinas. — Jureivijos ministeris admiralas v. Capelle savo kalboje (Reichstago vas. 21 d.) pažymėjo, kad neapbružiuota submarinų karė perviršijo visus apokavimus. Submarinų veikimo pasekmės nuo vasario 1 d. labai didelės, Anglijai padaryta milžiniški nuostoliai; priegtam, tūli submarinai nesuteikė dar pranešimų, todėl tie nuostoliai pasirodys dar didesni. Svarbu tas, jog nuo vas. 1 d. neprarasta nei vienas vokiečių submarinas. Šiaurinėje jūroje laivų jau nesiranda — submarinai atliko savo užduotį. Priegtam, dabar veikia tik apie 20 nuoš. vokiečių submarinų.
 Vidaus dalykų ministeris bei

vice-kancleris Dr. Hilferich nurodė, jog Anglijai grėsia bado pavojus ir jog ji greit atsidurs kritiškame padėjime.
 Dr. Helfferich savo kalboje prieš žemdirb. tarybą štai kaip išsireiškė: „Mes pilnai esame užtikrinti submarinų karės pasekme. Anglų pasaulinė valstija prieš galop prie puolimo, ir tą paskubins neapbružiuota submarinų karė. Karę gi tęsime iki tos dienos, kurios trokšta kiekvieno vokiečio širdis. Jeigu vokiečiai išpildys savo priedermes, tai 1917 metas bus perversmo metu pasaulinėje istorijoje — bus sulaužyta anglų armada, o Vokietijai ir jos sandraugėms bus atidarytos durys į šviesią ateitį.“

Montreal. — Plačiai kalbama, jog greitai laiku Kanadoje paskelbsią priverstiną kareiviavimą. Tuomi norima sutvarkyti Kanadoje 500,000 kar. apgynimui Anglijos.

KANADOJE LAUKIAMA KONSKRIPCIJOS.

Montreal. — Plačiai kalbama, jog greitai laiku Kanadoje paskelbsią priverstiną kareiviavimą. Tuomi norima sutvarkyti Kanadoje 500,000 kar. apgynimui Anglijos.

APSIMOKA „BADERIOTIES“ — SAKO SUBM. JUREIVIAI.

Berlinas. — Sugrįžusiųjų į stotis submarinų jureiviai su entuziazmu pasakoja apie pasekmingą „žvejojimą“ pažymėdami, jog naujas veikimo metodas suteikia jiems pasitenkinimą. Pirma, sako, iš 6-8 laivų galima buvo paskaninti vieną (buvę prietikius, kad iš 30 l. „netikęs“ skandinimui nei vienas), o kiti būvę neliečiami. Dabar apsimoka „baderioties“ tuomi „žaidimu.“

PALIUOSUOS AMERIKOS JUREIVIUS NUO YARROWDALE

Amsterdam. — Iš Berlino pranešta vas. 22 d., kad Suv. Valst. jureiviai nuo laivo „Yarrowdale“ tapo galop paliuosuoti. — Amerikos valdžia buvo pasiuntusi griežtą reikalavimą. — Nurodoma, kad jureivius paliuosavo tik tada, kuomet vokiečių valdžia tapo oficiališkai informuota, jog vokiečių laivai Amerikoje nebus konskripcuoti, o jų jureiviai nebus internuoti.

AMERIKOS KONSULIAI SVEICARIJOJE.

Zuerich. — Čion pribuvo 46 amerikoni iš Vokietijos, butent konsuliai ir valdžios agentai su savo šeimynomis. Jie pažymėjo, jog vokiečiai su jais elgėsi pilnai gerai. — Berline paskelbta, kad visi anglų pranešimai apie sulaikymą Amerikos konsulių yra pramanyti.

SUSIDAUŽUS TRUKIAMS UŽMUŠTA 500 ŽM.

Stockholm. — Susidaužus trukiams Rumunijos parubežyje ta-

tik tie laivai, kurie yra paimti admiralterijos. Vienas vokiečių submarinas paskandinęs vieną dieną 8 laivus su 35,000 t. inkr.; kitas submarinas bėgyje 24 val. paskandinęs vieną pagelb. skraiduolį 20,000 t. inkr., du transp. garlaivius po 13,000 t. inkr. ir vieną transportą 4,600 t. inkr., — išviso 51,800 t. inkr. Tečiaus apie tų laivų paskandinimą užtylėjo anglų admiralterija. Vas. 22 d. paskelbta, jog du sugrįžusių submarinų paskandinę 36 laivus, — jų tarpe 24 didelius garlaivius.

REVOLIUCIJA KUBOJE SU LAIKYTA.

Habana. — Valdžios kariumenė beveik visai nuramino sukilėlius. Santiago srityje bruzdėjimas dar nesustabdytas. Suv. Val. valdžia buvo pasiryžusi spēka sukilti revolucijai.

NAUJAS BRUZDĖJIMAS IR LANDIJOJE.

Londonas. — Irlandijoje vėl apsišiekia naujas revoliuc. bruzdėjimas. Dubline, Limerick, Galway ir Skibbereen surestutuota apie 50 „Sinn Fein“, „Irish Volunteers“ ir „Gaelic Lygos“ narių.

Iš Amerikos

DAUGIAUSIAI KALBAMA APIE KARĖ IR VALGIO BRANGUMO KLAUSIMĄ.

Washington. — Kongreso nariai ir valdžios atstovai, su pr. Wilsonu priešakyje, labai užrupinti grėsiančios karės klausimu. Prez. Wilson yra įsitikinęs, jog tauta jį parems, jeigu ir karę prisiečių paskelbti. Tečiaus žymi dalis kongreso narių stovi prieš karę. — Pranešimuose iš įvairių valstijų nurodoma, jog apie 90 nuoš. gyventojų laikosi prieš karę; iš visur plaukia rezoliucijos prieš karę. Kartu sparčiai rengiamasi prie karės. Idėja referendumo delei kartis paskelbimo vis tvirtėja.

MIRĖ GEN. FUNSTON.

San Antonio, Tex. — Vietos viešbūtyje staigu mirė gen. majoras Funston, kuris komandavo Suv. Valst. piet. srities kariumenę. — Jo vieton tapo paskirtas gen.-majoras J. J. Pershing.

AUSTRIJA LAIKOSI KARTU SU VOKIETIJA.

Viena. — Austrijos valdžia pilnai remia Vokietiją submarinų klausime. Manoma, jog pertraukimas dipl. ryšių neišvengiamas.

REVOLIUCIJA KUBOJE SU LAIKYTA.

Habana. — Valdžios kariumenė beveik visai nuramino sukilėlius. Santiago srityje bruzdėjimas dar nesustabdytas. Suv. Val. valdžia buvo pasiryžusi spēka sukilti revolucijai.

NAUJAS BRUZDĖJIMAS IR LANDIJOJE.

Londonas. — Irlandijoje vėl apsišiekia naujas revoliuc. bruzdėjimas. Dubline, Limerick, Galway ir Skibbereen surestutuota apie 50 „Sinn Fein“, „Irish Volunteers“ ir „Gaelic Lygos“ narių.

Iš karės lauko

RUSAI TVIRTAI ATREMIA PRIEŠŲ ATAKAS.

Petrogradas. — Į pietvakarius nuo Rygos ir į pietus nuo ežerų Naroc atsibuvo keletas mažų susirėmimų tarpe priešakinųjų eilių. Palei Baranovičius vokiečiai mėgino atakuoti rusų pozicijas, bet tapo atmušti atgal. Volynijoje ir Galicijoje irgi atsibuvo keletas susirėmimų, — visur rusai laikėsi tvirtai. Į vakarus nuo Dorna-Vatra, Karpatuose, vokiečiai-austrai visu smarkumu užpuolė ant rusų stovyklų, bet tapo atmušti atgal.
 Rumunijoje apsirubežiuojama mažais susirėmimais ir artilerijos dvikova.

VOKIEČIAI SKELBIA PASEKME.

Berlinas. — Palei Rygą ir Naroc ežerą atsibuvo maži susirėmimai — vokiečiai laikėsi tvirtai. Pilnai pasekmingai veikia vokiečių žvalgai palei Šarą ir tarpe Dniestro ir Karpatų. Į rytus nuo Zločov, Galicijoje, Bavarijos princas Leopoldo kariumenė šturmu paėmė sudrutintas rusų pozicijas, — virš 250 rusų pateko nelaisvėn. Gan smarkūs susirėmimai atsibuvo Karpatuose ir palei Sereth bei Moldavijoje; — visur vokiečiai ir jų talkininkai laikosi tvirtai.

SAJUNGIEČIAI LAIKOSI TVIRTAI MAKEDONIJOJE.

Londonas. — Sajungiečių kariumenė Makedonijoje siekia apie 350,000 kar. — 100,000 anglų, 80,000 franc., 80,000 italų, 80,000 serbų ir apie 10,000 rusų. (Pirma buvo skelbiama, kad sajungiečių armija Graikijoje siekia 6-700,000 kar.) Gen. Sarraill praneša, kad delei atstumimo atgal bulgarų ir vokiečių reikalini-

GA TURĖTI APIE 500,000 KAR.

Italai paskutinėmis dienomis susijungė su sajungiečiais. Maži susirėmimai ir artilerijos veikimas atsibuvo upė Černa srityje, palei Doiran ežerą ir upę Vardar.

ANGLAI IR FRANCUZAI EINA SILPNYN.

Berlinas. — Anglai ir francuzai nuolat atnaujina atakas palei Doiran ežerą ir Vardar srityje, bet be pasekmės; — iš viso matosi, kad jie yra labai apsilpę.

SAJUNGIEČIAI PASEKMINGAI VEIKIA VAKAR. FRONTE

Londonas. — Anglai užėmė dalį vokiečių tranšėjų palei Guedecourt (Somme srityje) ir į pietus nuo Armentieres; taipgi pasekmingai anglai užpuolė ant priešų eilių į pietryčius nuo Ypres; — tuose užpuolimuose paimta nelaisvėn apie 180 vokiečių.
 Francuzai pilnai pasekmingai veikia į pietus nuo Somme ir Verduno srityje.

VOKIEČIAI GIRIASI ATSTUMĖ VISAS PRIEŠŲ ATAKAS.

Berlinas. — Vokiečiai tvirtai atrėmė anglų ataką palei Messines, Belgijoje, ir užėmė sudrutintą poziciją arti Transloy (Somme fronte), pamdami tulą skaitlių priešų nelaisvėn. Taipgi tapo atstumtos priešų atakos palei Artois ir Ancres pakraščiuose. Šampanijoje, Verduno srityje ir Vozeuse nuolat atsikartoja maži susirėmimai ir artilerijos dvikova. — Šampanijoje vokiečiai ne tik apsaugojo neseniai užimtas pozicijas, bet keliose vietose pasistumėję kiek pirmyn. Laukiama smarkių mušių.

Iš Visur

SUBMARINŲ KARĖ SKAITOMA PILNAI NUSISEKUSIA.

Berlinas. — Jureivijos ministeris admiralas v. Capelle savo kalboje (Reichstago vas. 21 d.) pažymėjo, kad neapbružiuota submarinų karė perviršijo visus apokavimus. Submarinų veikimo pasekmės nuo vasario 1 d. labai didelės, Anglijai padaryta milžiniški nuostoliai; priegtam, tūli submarinai nesuteikė dar pranešimų, todėl tie nuostoliai pasirodys dar didesni. Svarbu tas, jog nuo vas. 1 d. neprarasta nei vienas vokiečių submarinas. Šiaurinėje jūroje laivų jau nesiranda — submarinai atliko savo užduotį. Priegtam, dabar veikia tik apie 20 nuoš. vokiečių submarinų.
 Vidaus dalykų ministeris bei

pasikloti nei kuo apsikloti. Prieglauda toli nepanaši į prieglaudą, vien tik „barakas.“ Užsidirbti nepajėgiama, o kad kai kurie ir galėtų, tai, nelaimė, susikalbėti nemoka. Sunkus be galo yra jų materialinis padėjimas, o apie dvasią nėra ko nei kalbėti... Nesuspėja ašaros, rašo jie, nužiuoti nuo mūsų raukšlėtų išblaškusių veidų. Liudna ir graudu darosi, skaitant tokius laiškus, kad mūsų seneliai, atskirti toli nuo mūsų, kenčia tokį kietą likimą. Jiems neįauku „svetimoj šalelėj...“ Jų vargas ir skurdas be galo didelis ir tragingas. Gal ne vieno (-nos) tenai tėveliai ar pažįstami vargsta? Neduokime jiems svetimtaučių bangose pirm laiko žuti!

I. Kapsas.

Tiflisas. — Š. M. lapkričio 21 d. lenkų mokyklos namuose buvo lietuvių vakaras. Vaidino: 1 „Girkalnio Užgavėnės“, II „Knarkia paliepus“, III šokiai, žaislai, paštas ir tt. Programų nebuvo: bran gu esa.

Taip vaidinti „Girkalnio užgavėnės“, kaip šiuo kartu, joku būdu neleistina. Tai tyčiojimas iš autoriaus! Negana, kad buvo pakeistos kai kurios veikalo vietos, kitos visai išmestos, bet ir pats vaidinimas buvo niekam netikęs. Matyti, visai nesirengta. „Girkalnio užgavėnių“ turinio svarbuma — dainos, šokiai. O kaip jie buvo atlikti?

„Knarkia paliepus“ — tinkamiaus buvo suvaidinta. Kareivis smarkiai juokio publiką. Jis visai suprato ir gerai atliko savo rolę. Kitiems truko veiksmo, savo rolę suprato. Apskritai — vaidintojams truko savo rolę dvasios supratimo. Del to nebuvo gyvumo, o išėjo kažkoks išmuktas (ir kartais visai blogai) rolės atpasakojimas.

Klaudytojų ir negalima apilenkti. Niekaip negali ar nenori suprasti, kad atsistėsti savo vietoje reikia du kartu su skambinuis. O dabar, ir tris kartus su skambinuis, salėje ir pusės dar nėra klausytojų. Kada uždangalas pasikelia, salėje tamsu, tada pradeda grūsties, kedėmis baldyties; nieko negirdėti. Gal nemaža kalbi ir tvarkos darytojai, nes skambina tik scenoje, iš kur salėje, kame veik visi vaikštinėja, negirdėti. Eilės irgi nepažymėtos. Norint surasti savo vietą, reik kiekvieną kartą skaityti eiles. Vietų nurodytojų nėra. Ir delto daugumas nesavo vietose sėdi. Ateina vietos savininkas ir varo užėmusįj — kila trukšmas.

Tamsioji liaudis

Polemika.

„V. L.“ num. 6 Jūs indėjote nepasirašiusiojo autoriaus straipsnį „Organizuotas ir stichijinis veikimas Lietuvos šelpime.“ kuriame ant pabaigos šiaip pasakya:

„Mūsų supratimu visas šelpimas turėtų rīstis su Centrališkuoju Komitetu, o kovoji-mas už neprigulmybę turėtų rīstis su Neprigulmybės Fondu. Vienas tų fondų grynai bepartiviškai varo šelpimo darbą, o antras kovoja už Lietuvos Neprigulmybę ir kad joje būtų kuodidžiausia žmonių laisvė.“

Kad tokius panašius žodžius but pašakės ne mūsų srovės laikraštis, dargi ne A. L. T. Sandaros organas, tai galima būtų numoti ranka ir palikti kaip yra. Bet dabar, kada „V. L.“ išspausdi-

no, kad Lietuvą gali šepiti tik Centralinis Komitetas, užtylint Lietuvos Gelbėjimo Fonlą, tai man rodos, kad jezuitams-klerikalams („Darbininkui“) tik didesnę progą duoda mus dar daugiau niekinti, pravardžuoti ir rašyti, kad iš Lietuvos Gelbėjimo Fondo pasidarė Centralinis Komitetas. Bet visai kitaip yra: Lietuvos Gelbėjimo Fondas nepaliiovė egzistavęs ir dar šiuomi laiku nieko bendro neturi su Centraliniu Komitetu. Lietuvos Gelbėjimo Fondas kaip rinkė aukas į savo fondą, taip ir brenka; kaip šelpė bepartiviai visas Lietuvos draugijas, taip ir dabar šelpia ir toliaus šelpa. Jeigu „V. L.“ (Sandaros organas, o Sandara globoja Lietuvos Gelbėjimo Fondą) pasekė jau „Darbininką“, kuris demagogiškai paskutinių laiku bubnija, kad „tautininkai su savo L. Gelbėjimo F. pasivadino Centrališkuoju Am. Liet. Komitetu, kad susiprinti savo partiją“, tai visiems turiu pasakyti, kad L. G. F. nesijungs su C. K. iki tol, kol su C. K. nesijungs Lietuvos Šelpimo Fondas (socialistų) ir Tautos Fondas (klerikalų); Tada į Centralinį Komitetą ineis visos srovės ir matys reikalą sujungti visus šelpiančius Lietuvą fondus, tada ir L. G. F. susijungs su C. K. Ir jei dabar C. K. palaiko tautininkai, tai dar irgi nereikia, kad tautininkai visus kitus dalykus paliko nuošalyj, o tik pradėjo „girtis“ bei „skelbtis“ „centraliniais.“ Man rodos, kad dabartiniai C. K. nariai darys taip, kad sujungus visus prie darbo, kad visiems Lietuvą iš vargų gelbė-jus. Bet jeigu pasilikty, kaip dabar yra, tai C. K. svarbiausioji užduotis yra ir bus aukas rinkti tarp svetimtaučių, o iš lietuvių ten kur nėra Lietuvos Gelbėjimo Fondo skyrių, arba kitų šelpimo fondų skyrius.

Mūsų laikraščiams patarčiau daugiau tēmyti lietuvių viešus reikalus ir ypač „savuosius“ reikalus geriaus prižiūrėti, daboti, o ne užtylėti ir nieko apie juos nesakyti. Dar tame pačiame straipsnyje atkreipiama doma, kad „baltimoriečiai pirmi suprato Lietuvos šelpimo organizuotą darbą“ ir su tvėrė, kaip iš korespondencijos matyti, Neprigulmybės Fondo sk. Bet kas sekė mūsų spaudą, laikraščius, pranešimus ir ypač L. G. ir L. Neprig. FF. atskaitas, tai tas matė, kad jau tokie panašūs skyriniai senai, senai yra Clevelande, So. Omahoje, Rochesteryje, Worcesteryje, Bostone ir kit. Pereituose metuose daug su aukomis pasižymėjo Clevelandas ir So. Omaha į abu Fondu. Šimet daugiausia pasirodė Rochesteryje, Baltimorė dar nieko į mūsų Fondus nedavė ir vietos veikėjai snaudė. Beje, jie surinko keletą šimtų dolarių, bet parodė tokią savo silpnybę (jie ją skaitė „didvyriška“), kad mūsų fondus diskredituodami siuntė aukas patįs stačiai Rusijon, ar Lietuvon.

Well, nors dabar smagu, kad ant galo, mūsų trečiojo meto veikimo, baltimoriečiai susiprato ir sutvėrė Neprigulmybės Fondo skyrių. Dar nuo savęs geisčiau, kad jie taip pat sutvėrė ir L. G. F. ir jin dėty vieną-kitą atliekamą skatiką, o paskui pasiųstą į L. G. F. centrą, kad tas išsiųstų į Lietuvą. **J. Sekevičius,** L. G. ir L. N. F. fin. sekr. Lawrence, Mass.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ. Gerbiam. „V. L.“ Redakcija: Malonėkite patarpininkauti del sužinojimo mano vyro ir dukte-

ru, gyvenančių Amerikoje, tai yra: Pranciškus (sunus Antano) Žadeika 50 m. su dukterimis: Monika, Joanna ir Lulijana, jie Kauno gub., Šiaulių pav., Kruopių val. Pakalniškių sod. Aš jo žmona pabėgusi iš Rygos, Jieva Žadeikienė 45 m. Mano antrašas Kostroma Novo-Troickaja N71. Eva Žadeiko. Russia.

C. A. L. KOMITETO SUSIVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

Suvažiavimas įvyko sausio 16 d. 1917 m. World Building New York, N. Y.

1 Sesija. 10 a. m.

Susirinkimą atidaro p. J. S. Lopatto pirm., sekretoriauja kn. Dr. Pr. Augustaitis. Susirinkime dalyvauja šie komiteto nariai: P. J. S. Lopatto, pirm. kn. Dr. V. Bartuška, kn. Dr. Pr. Augustaitis, Dr. J. Šliupas pp. V. K. Račkauskas, R. Karuža, M. Šalčius, F. Živatkauskas, T. Paukštis.

— P. p. J. Miliauskas ir V. Lukoševičius negalėdami asmeniškai dalyvauti atsiunčia ant rašto ingaliojimus kun. Augustaičiui juos atstovauti ir už juos balsuoti visuose šio susirinkimo nutarimuose. P. R. Karuža įneša, kad kun. Pr. Augustaitis nors ant rašto ingaliojas balsuoti už pp. V. Lukoševičių ir J. Miliauską, tačiau balsavimo teisė jam negali būti suteikta. P. R. Karužos įnešimas balsų didžiuma priimtas. Susirinkimui atmetus pp. J. Miliausko ir V. Lukoševičiaus kn. Augustaičiui legaliai suteikti ingaliojimai atstovauti ir balsuoti už juos šiame susirinkime užgauna visus katalikus neprileidamas jų atstovų prie balsavimo, kadangi likus tokiu būdu tik dviem katalikų atstovams prieš 6 tautininkus, nes p. J. S. Lopatto laikėsi nuošaliai, negali būti palaikyta lygsvara, kaip reikalauja Wilkes Barre, Pa. visuotinio susivažiavimo nutarimas ir mintis, pertai mudu žemiau pasirašiusiu C. A. L. Komiteto nariu protestuojame prieš tokį C. A. L. Komiteto pasielgimą ir už jojo nutarimų kenksmingumą visuomenei pasekmes, jeigu tai atsitiktų, neatsakome.”

Dr. J. Šliupas įneša, kad šitas protestas būtų atmetas ir protokole neminėtus, vienok balsų didžiuma nutarta protestą į protokolą intraukti. Toliau skaitomas C. A. L. Komiteto susivažiavimo įvykusio Lapkr. 30 d. 1916. Wilkes Barre, Pa. protokolas, kuris tapo priimtas. — Ištyrimo komisijos raportas tag'sų ir raikščių klausime, kurį skaito p. M. Šalčius. Po raportu pasirašė kun. J. Dobužinskas ir p. Strumskis. Sulyg daromų socialistų prikišimų Dr. Šliupui delei R. Kryžiaus, nutarta (vėl, kad Dr. J. Šliupo laiškas būtų pridėtas prie protokolo ir pagarsintas, iš ko paaiškės kiek tuose prikišimuose esama teisybė. Galutinai atskaitos klausime iš „Liet. Dienos“ surinktų aukų p. M. Šalčius praneša, kad Centralinė raštinė negalėjusi padaryti, nes aukos dar vis ateina, ne

visi komitetai atsiuntė savo darbo apyskaitas, etc...

Apskritai imant aukų skaitlinės atrodo šitaip:

Central Com. (personal Checks)	300.20
Central Com. (Cities) ..	4,200.38
Central Com. (personal)	562.17
Central Com. (Loan from Lith. Fund)	896.72
Liberty Bank (Cities) 36,678.67	
Liberty Bank (personal)	256.00
.....	713.79
Red Cross Soc. Washington, D. C.	125,802.13
Mr. W. Lucas, transferred from Rev. Augustaitis	136.07
Mr. W. Lucas, Loan from, Lith. Fund	1,103.28
Mr. W. Lucas	718.95

Total \$171,368.36

Galutiną, pilną „Lietuv. Dienos“ apyskaitą Centralinė Raštinė tuojaus paskelbs spaudoje.

C. A. L. Kom. susirinkime Lapkr. 30 d. 1916 m. buvo nutarta ingalioiti Raud. Kryžių pasiūsti \$50,000.00 Lietuvon per švedų lietuvių komitetą Stockholme, \$10,000.00 Lituaniai į Fribourg'ą, Šveicarijon lietuviams belaisvams šelpti ir \$2,000.00 „Globai“ į Petrogradą. Raud. Kryžiu neapsiėmus siūsti Lietuvon pinigų, C. A. Liet. Kom. raštinė susižinojus su kaip kuriais komiteto nariais ir gavus jų priitarimą pasiuntė augščiau minėtą sumą Lietuvon per Šv. Valtijų ambasadorių Berline.

Priejus prie C. A. L. K. posėdžio 30-XI-16 išneštos rezoliucijos šaukti visuotinąjį susivažiavimą New Yorke... katalikų atstovai įneša protestą prieš Centralę raštinę, kad jinais ne tik ką nutarimo neišpildė, bet jį sulaužė, būtent ignoruodama visuotinio susivažiavimo rengime Am. Lietuvių Tarybą, kaip svarbiausiąją visų Am. lietuvių katalikų organizaciją, nors buvo Centr. Komitetas nutaręs susižinoti su ja ir atlikti visą prirengimo darbą. Tautininkų atstovai nemato C. Raštinės jokio prasikaltimo susivažiavimo šaukime ir įneša nuo savęs protestą prieš katalikų C. Komitete atstovus pasirašiusius po protestu. Balsų didžiuma nutarta, vienų ir kitų protestus atmesti ir jų tekstu protokole netalpinti.

C. Komiteto pastabos: C. Raštinė praneša, kad Gelbėjimo Fondui reikaalujant gražinimo, skola buvo atiduota. T. Fondas, kuris buvo paskolinęs C. Komitetui \$1,000.00, paskolos gražinimo nereikalaujais ir tuos pinigus palieką prisikirti prie „Liet. Dienos“ visų surinktų aukų.

Dovanos. P. M. Yčas ir kun. J. Žilinskas paskyrė dovanas tiems, kurie daugiausiai surinks aukų „Lietuv. Dienoje“ nukentėjusiems del karės šelpti lietuviams. Pirmutinę dovaną didelę sidabro taurę laimėjo p. Norkus iš San Francisco, antra dovana — mažesnė sidabro taurė teko p. Venekunieniui iš Baltimore, Md.

P. Wood dovana. — P. Wood paskirtomis aukomis nukentėjusiems lietuviams nutarta pavesiti pasirupinti tuo reikalu vietiniam New Yorke komitetui.

2-ra Sesija 2:30 p. m.

Raikščiai ir tags. Šiame klausime išrinkta komisija iš pp. V. K. Račkausko ir p. Krušinsko, kuriuodu bandytų užbaigti klausimą su apvyliusiu L. C. Komitetą kompanija taikos keliu. Prisėjus su kompanija eiti teisman, komisija susižinos tame reikale ankietos keliu su C. Komiteto na-

riais.

Delegacija iš C. Raštinės sušaukto susivažiavimo. C. Komitetas nutaria delegaciją išleisti ir išklausti jų pranešimų.

Delegacija žodžiu praneša minėto susivažiavimo norą išgirsti C. K-to nutarimą sulyg tolimesnio jojo likimo ir prašo pertraukti C. A. L. Komiteto posėdį ir dalyvauti C. A. L. Kom. raštinės sušauktame susivažiavime, kuris laikė savo posėdžius tam pačiam name. Nežiurint į karštus protestus iš katalikų pusės, kad C. A. L. K-tas neprivalo skaitytis su jo kitu kitu susivažiavimu ir baigti savo posėdžius, vienok balsų didžiuma nutarta svarstyti delegacijos pranešimus. Sulyg C. A. L. Komiteto tolimesnio likimo išnešta balsų didžiuma sekanti rezoliucija:

„Centralis Kom. sausio 16 d. 1917 m. savo posėdyje, sulyg A. Liet. Visuotinio susivažiavimo nutarimų sausio 15 d. 1917 m., nutaria a) pasilikti toliau darbuotis ir varyti Lietuvos šelpimo darbą tol, kol bus reikalinga lietuvių visuomenei, likviduojant „L. Dienos“ darbą; b) kreiptis į vietos komitetus, pranešant jiems, kad jis nutarė pasilikti toliaus darbuotis ir pakviesti juos varyti Lietuvos šelpimo darbą.

Perėjus balsų didžiuma augščiau minėtai rezoliucijai, katalikų atstovai komitete įnešė protestą, motivuodami, kad C. A. L. Komitetas savo veikimo pratęsimu vadovaujasi Wilkes Barre, Pa. visuotinio susivažiavimo nutarimais ir jokis kitoks susirinkimas apie jojo likimą neturi teisės spręsti. Protesto tekstas tačiau balsų didžiuma liko atmetas.

Sulyg-gi C. Komiteto posėdžio pertraukimo katalikų atstovams griežtai užprotestavus, svarsty-

mai buvo tęsiami be pertraukos iki dienos programos užbaigimui.

C. Raštininkui išdavus finansinį raportą įnešta ir nutarta išrinkti komisiją iš 3 asmenų C. Raštinės finansinių knygų peržiūrėjimui, likvidavus visą „Lietuvių Dienos“ darbą. Komisijon išrinkti šie asmenys: kn. J. Dobužinskas, pp. Strumskis ir Strimai tis.

Pinigų išsiuntimas: Nutarta likusius pinigus apie \$100,000.00 išsiųsti nukentėjusiems del karės lietuviams šitokiomis dalimis: Šelpimo draug. „Globai“ Petrograde \$5,000.00; lietuviams belaisvams šelpti Vokietijon per Šveicarijos komitetą Fribourge Lithuania \$25,000.00; visus likusius apie \$70,000.00 (kiek galutina apyskaita parodys) užimton Lietuvos į Vilnių pp. Smetonos ir kun. Dogelio vardu.

C. Raštinės perkėlimas. P. M. Šalčius praneša, jog jisai apsiūmęs ir toliau dirbti C. A. L. Dienos komitete ir pigesne kaina, bu tent \$15.000.00 savaitę, bet tik tuomet, jeigu Centr. Raštinė bus perkelta į New Yorką, nes jis pats tenai turjs keltis. Be to C. Raštinės perkėlimą iš Wilkes Barre, Pa. New Yorkan motivuojama tuo, kad C. Raštinė turi butinai buti didesniame Centre. Kun. Augustaitis ir kiti už palikimą C. Raštinės Wilkes Barre, Pa. ir be to kun. Augustaitis sutvarkius svarbesnius „Liet. Dienos“ reikalus apsiima Centralės raštinės darbą atlikti dovanai. Balsų didžiuma nutariama persikeltus p. M. Šalčiui į New Yorką perkelti tenai ir Centralinę raštinę, ir jam mokėti \$15.00 į savaitę.

Susirinkimo prezidentas: — **J. S. Lopatto.** Susirinkimą sekretorius: — **Pr. Augustaitis.**

KORESPONDENCIJOS

AMSTERDAM, N. Y.

Turbūt jokioje kolonijoje lietuvių nesidarbavo taip pasekminei rinkime aukų nukentėjusiems nuo karės, kaip amsterdamičiai. Kaip tik tai karė prasidėjo 1914 m. ir susitvėrė Tautos, Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos ir Šelpimo Fondai, tai amsterdamičiai aukų nesiuntė nei per vieną iš virš minėtų fondų, bet tuomi pačiu laiku susitvėrė Lietuvos sunų ir dukterų draugystę ir pradėjo darbuoties kaip tik išmanydami, kad tik daugiau aukų surinkus badaujantiems lietuviams, rengė teatrus, balius „Tag days“ ir tt. Tai su ta draugija visi amsterdamičiai dirbo iš vieno be jokio skirtumo ir be jokių partijų, ar prigulėjo kuris ar ne prie viršminėtos draugijos, bet visi simpatizavo, ir pinigus surinktus siuntė tiesiog į Lietuvą, toms pačioms draugijoms, kur ir viršminėti fondai siunčia. Taip darbuojanties per pustrėčių metų surinkom apie šešis tukstančius. 1916 m., kaip tik susivienijo katalikai su tautininkais ir išgavo lietuviams dieną, susitvėrė Centralis komitetas. Tuojaus ir amsterdamičiai sutvėrė komitetą darbuoties lietuvių dienoje, prieš tą dieną draugystės suaukavo 985 dolarių, per lietuvių stubas vaikščiojant surinkta \$700 su viršum. Toje pačioje dienoje \$1,500, o Amsterdame lietuvių yra tik apie 1,500. Praėjus lietuvių Dienai laukėm kaip toliaus bus. Lapkričio 23 d. atvažiavo su prakalboms p. A. Martus, po prakalbų susitvėrė draugiją gelbėjimui badaujančių, nariai apsiėmė mokėti kas dar laukta ateinančio susirinki-

mėnuo po \$1.00 (pakol karė tęsis.) Už poros savaičių atvažiavo su prakalboms daktaras Bielskis, taipgi kvietė daugiau prisirašyti prie viršminėtos draugijos ir mokėti kiek kas išsigali po \$1.00, 50c. ar 25c. ir tt. Tai per abiejus prakalbas prisirašė apie 70 ypatų ir pradėjo mokėti, bet čia pasirodė, kad skirstysis, nes per susirinkimą po daktaro Bielskio prakalbų, nebuvo iššaukti tie, kurie užsirašė pas p. A. Martaus prakalbas. Čia daugumas pasipiktino, nes raštininkas viršminėtos draugijos p. S. Simanavičius sakėsi pamatęs surašą pirmutinių Sakė, kurie norite mokėti, galite prisirašyti iš naujo. Nekurie sakė delko nebuves geras surašas per p. Martaus prakalbas, nes jau buvo vieną kartą užsimokėję. Dar tuom kartu per kur siųsti surinktus pinigus nenutarta, nes laukėm C. K. susivažiavimo 15-16 sapšio. Po susivažiavimo kaip tik katalikai atsisakė nuo C. Kom., ir dar pradėjo jį boikotuoti, vadindami laisvamanišku, bedievišku ir taip toliaus. Tas per susirinkimą, vasario 4 d., sukėlė diskusijas, per kur siūsti pinigus. Čia pasirodė labiausiai siaurai partiviškas p. S. Simanavičius. Pradėjus viešai balsuoti ir niekam nebalsuojant už Tautos Fondą išskyrus kelius su p. S. S. priešakyje, iškilo trukšmas. Paskiau nutarta balsuoti slapta. Slaptai balsuojant Tautos Fondas gavo 2 balsus daugiau. Čia vėl iškilo trukšmas iš daugumos girdėjosi, kad nebemokės, bet dar laukta ateinančio susirinki-

mo. Per susirinkimą vasario 11 d., kuris buvo surengtas delei pasikalbėjimo apie lietuvių dieną, liko nutarta pakviesti kalbėtoją ar p. S. Šimkų, ar kun. J. Žilinską. Paskiau didžiama balsų nutarta susirinkimą padaryti legališku, pradėta diskusijos apie siuntimą pinigų. Čia p. J. Urbelis nurodinėjo, kad bus daug pasekmingiau, jeigu siūšim bepartiviškai neatsižvelgdami nei į vieną fondą, bet p. S. Simaškvičius pasirodė pilnoje prasmėje klerikalas, nes sakė, kas nenori per Tautos Fondą siūsti, gali nemokėti. Labai gaila tokių žmonių, kad partijos stato augščiau gelbėjimo badaujančių brolių Lietuvoje, nes tokiems vien tik rupi partijos stiprinti, o ne gelbėti mirstančius nuo bado. Gal susipras kada blogai pasielgė, bet bus per vėlu. Užtai mes, draugai, kurie dirbam, nežinūdami nei ant jokių partijų, dirbim ir toliau tą šventą darbą, kad kuodaugiausiai aukų surinkume badaujantiems, nes sako — iš jų darbų pažinsite juos — tai pamatys kas ardo vienybę, o kas tveria ją. Vienybės paukštėlis.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Vasario 18 d. vietos „Giedorių Draugija“ parengė vakarą lietuvių salėje. Pirmiausia burelis mažų mergaičių ir bernaičių sudainavo keletą dainelių. Buvo pora ir deklamacijų. Po tam vaidinta veikalas „Dėdė atvažiuo.“ Nors nevisi aktoriai tiko savo rolėse, bet vaidinimas išėjo vidutiniškai. Ant galo minėtos Drjos choras padainavo: „Oželis“, „Augštai dangus“ (Muzika St. Šimkų), „Vyčių hymnų“, „Ilgų, ilgų“ (muz. A. Aleksandravičiaus) ir Lietuvių hymną — „Lietuva tėvynė mūsų“ ir „Eisim brolelei.“ Vakaras, kaip matėsi, suteikė susirinkusiems, kurių buvo apie 300 žmonių, gerą įspūdį. Viena yda pas rengėjus buvo tame, kad nepasakyta publikai atsisototi giedant tautos hymną. Publikoje matėsi žmonių ir iš aplinkinės miestelių; todėl reikalus pratinti lietuviams atsisototi giedant hymną tuom labiau, kad šios aplinkinės lietuvių to nepraktikuoja. Protarpiais „griežė“ vietos lietuvių-anglų benas, kuris tik prieš pusantų metų susitvėrė.

Girdėtis, kad minėtoji draugija rengiasi suvaidinti Velyk an troje dienoje — „Medicinos Daktaras.“

Nepersenai toje-pat lietuvių salėje vaidino Coaldale'o mėgėjai „Motiejų Pilvelį“, kurį pats sau „pasifiksino“ su savo „razumu“, jokių autorių nereikalavami. Tuomet irgi buvo pelningas vakaras ir kada buvo pristatyta pinigai, Coaldale'o mėgėjams ir New Philadelphiajos „parapijai“, tai dar pasidailinta ir špygomis. Ir tai vis dėl to „bjaurybė“ dolario... **Buvęs.**

BRIDGEPORT, CONN.

Buvo linksmos vestuvės Juozo Jaunies su Antonina Očkaite. Besilinksminant, p. Z. Matakas priminė nukentėjusius nuo karės. Paskui likosi plačiau apie tai prakalbėta. Buvo net mažas nesusipratimėlis, mat kilo kalbos, kad Lietuvoje aukų negauna. (Kas tokias kalbas leidžia, yra didžiausias melagis ir vargšų žudytojas. — Red.) Bet visgi surinkto aukų \$5.00, kuriuos Jums prisiuočiamė. (Pinigai tuoj bus pasiūsti stačiai Lietuvon per R. Kryžių. — Red.)

Čionai buvo parapijos fėrai, — tas naujiena. Bet stebėtina tas, kad pats kunigas siulo pirkti gėrimo čekius ir siunčia žmones

prie baro, o ir pats geria jei kas užfundija. Tai sako, ko neniekink kunigystės stoną, kad jau patįs kunigai lyg paskutiniai Jurgiai jį niekina. Čia ir kyla klausimas, koks skirtumas tarp saliuono ir bažnytinės Bridgeporto svetainės. Jei jau kokius idealus nori palaikyti alkoholiaus-garais, tai lai jie žyva. Ir kas-gi augšto gali būti tenai, kur degtinė ir alus viso ko pamatas. Nors gėdą darytų bažnyčioms. Gaila, kad vadovai nesupranta, o prisieina prastiems žmoneliams rodyti tas nelemtas klaidas. **Svečias.**

WATERBURY, CONN.

Pas mus Waterburyje iki šiam laikui darbai ėjo gerai, tik nuo 12 vasario Seovil M. Meg. Co. pradėjo paleisti darbininkus, kurie dirbo amunicijos skyriuose, ir kaip kuriems įsakė, kad už savaitės ar už kelių vėl bus galima dirbti; sakoma, buk dabartiniu laiku negalima nuvežti išdirbinius į Europą, tat ir susimąžinę darbai. Toje dirbtuvėje, kurioje paleidžiama nuo darbo, buvo šimtai darbininkų.

Waterburyj yra gyvuojanti Tėvynės gelbėtojų draugija, kurios nariai užsidėjo mėnesines mokesčius mokėti, ir joje yra užsirašiusių mokėti 143 nariai gelbėtojai „tėvynės.“

Minėtos draugijos susirinkimai buna kiekvieno mėnesio paskutinio nedėlidienio vakare, 48 Green gatvės, ir šioji draugija yra pasiuntus tiesiai į Vilnių Dr. Jono Basanavičiaus vardu \$85 perdavimui badaujantiems mūsų broliams Lietuvoje. Pereitime susirinkime 4-tą vasario, 1917 m. Tėvynės gelbėtojų draugija išrinko iš savo tarpo du asmenis, butent: Vincą Pavilionį ir Kaz. Baltrušaitį, kad jie pereitų per stubas ir išrinktų pasizadėjusių mokesčius. Waterburio lietuviams reikėtų atkreipti atidą į šią labdarinę draugiją, kuri gelbės mūsų brolius ir sesutes. Tat vertėtų prisirašyti ir gelbėti savo centais.

K. F. B.

LAWRENCE, MASS.

„V. L.“ No. 6, tulas Liberalas parašė ne visai teisingą korespondenciją iš Lawrence'o. Parašyta tokioj formoj, lyg, kad autorius pats apie aprašomus dalykus nieko nežinotų, bet tik nuo kitų ši bei tą būtų girdėjęs.

Pirmoje dalyje rašydamas apie perstatymą „Marijos Magdalietės“ sako: „Svarbesnes roles lošė bostoniškaiai.“ Jeigu autorius nenorėjo bostoniškių įvardyti, tai turėjo pasakyti, kad svarbiausią rolę lošė bostonietis, nes tik vieną Flavijaus rolę lošė bostoniškas F. J. Gagočius; visi kiti aktoriai buvo Lawrencečiai. (Menka tai klaidą. — Red.)

Antroje dalyje, aprašyme apie fondo debatus su L. S. D., pasakyta: „Bet taip kaip pastaruoju laiku draugija vedama socialistų, o V. Žilionis yra jų veiklus narys, jį išteisino.“ L. S. D. tuo laiku susidėjo apie iš 220 narių; socialistų joje buvo apie 15-20. V. Žilionis gi, po išklausimo abiejų pusių, buvo išteisintas vienbalsiai. Reiškia, kad draugija išteisino V. Ž. ne delto, kad ji buvo „vedama socialistų“ Fondo — komitetas (komiteto narių) skundė jį už „šmeiztus“, bet tuose skunduose nieko daugiau nebuvo, kaip tik prisipažinimai prie to, ką V. Ž. buvo dr-jai raportavęs. Draugija bausdama (ant pareikalavimo) savo atstovą užtai, kad jis perdaug teisingai dirbo (remiuosi „skundais“,) paduotais draugijos susirinkime), būtų save pažeminusi.

Toliaus pasakyta, kad debatuose L. S. D. pirmininkas sulygino debatų rengėjus su gatviniiais žmonėmis ir valkatomis. L. S. D. pirm. taip pasakė: „Jeigu leisime draugijas taip lengvai taisyti, tai bile gatvinis žmogus pasimislys ir trauks draugiją į debatus.“ Buvo nurodoma, kad fondo komitetas turėjo šaukti V. Ž. į debatus, o ne draugiją. Žinoma, jo žodžių prasmė gali perkeisti, kaip kam tinka.

S. Večkys.

PITTSFIELD, MASS.

Čionai randasi gana daug peštukų. Rodos mūsų miestuko lietuvių tik tokiais ir yra, nors veik visi geri žmonės, tik keletas peštukų jiems gėdą daro. Nesenai tapo primuštas Rimkus, bet ant rytojaus ir primušikai gavo per galvas. Na, ir policijai buvo darbo. Rezultate užmokėta policijai „štropa.“ Užsimokėjo Samulionis, Česnelis, Skeivis, Račkovskis, Zakalskis, Rimkus ir Dankėrys. Vyrūčiai, turėkite gėdą.

U. Sparnas.

SO. BOSTON, MASS.

Adatų dirbtuvės darbininkai nesusitaikė su kompanija ir turėjo išeiti ant streiko 9 d. vasario 1917. Streikas tęsiasi, darbininkai gana dručiai laikosi. Jau pradeda derybas vesti; yra manoma, kad išlaimės.

Vasario 11 d. Lietuvių Konservatorijos mokiniai turėjo koncertą, kuris susidėjo iš piano solo, smuiko ir dainininkų. Pažymėtinau jau mokiniai prasilavinę, yra ko stebėties, kada pasirodo scenoje dainininkai, kaip St. E. Vitaitis, A. Vadapalas, Varaitis ir O. Liutkevičiūtė ir A. Stonkus. Vėliaus buvo sulošta vieno akto operetė „Girių karalius“ su pilna orkestra, bet labai gaila, kad neleidė artistams apsiręngti su kostiumais. Mat, kostiumai būtų buvę žvėrių kailiai, bet visgi artistai gana gabūs ir išėjo puikiai.

Vakaras visais atžvilgiais nusišė, žmonių buvo apie 400 yp.; pelno liko apie 40 dol., kurie skirti „Gabijos“ draugijai.

Vasario 11 d. 7 kuopos ALTS buvo susirinkimas, kuriame liko išrinkta nauja valdyba sekantiems metams: pirm. J. Baniulis, jo pag. K. Jurgelinas, prot. sek. J. Kerdiejus, fin. sek. St. E. Vitaitis, kasierium K. Lybika. Revizijos komisija M. Muraška ir St. Moekus.

Daug kalbėtasi apie visokius reikalus, galutinai nutarta pavestti apšvietos komisiją dirbti, kurioj yra A. Rimka, K. Jurgelinas, J. Kerdiejus.

Čukernės darbininkai jau rengiasi ant streiko. Baisiai Bostone sujudo streikuoti, sykiu ir bedarbė pradeda viešpatauti.

Girdėti balsai senų parapijonų apie neprigulmingos parapijos insteigimą So. Bostone.

So. Bostonietis.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 18 d. atsibuvo prakalbės, parengtos „Lietuvos Gelbėjimo ir Neprigulmybės“ Fondo skyriaus. Kalbėtojai buvo pakviesti iš So. Bostono; pirmas kalbėjo p. A. Rimka, „Ateities“ redaktorius, apie Lietuvos neprigulmybę ir abelną jos atgavimą. Gerb. kalbėtojas nurodė daug svarbių dalykų, kokių budu lietuviams reikia darbuotis del iškovojimo Lietuvai laisvės. Taipgi daug pasakė iš Lietuvos praeities, kaip buvo lietuvių persekiojami per rusus, lenkus ir kitus. Jo kalba klausytojai matomai buvo užganėdinti, kadangi pabagus kalbėti buvo išreikšta gili padėka delnų plojimu.

Antras kalbėjo p. A. Ivaškevičius. Šis kalbėtojas, taipgi kalbėjo apie vargstančius ir persekiojamus mūsų tautos kovotojus už jos likimą. Laikė savo prakalbos, karštai patarė, kad būtų siunčiamas į Europą vienas iš amerikiečių lietuvių didžiausis kovotojas už Lietuvos laisvę, tai yra gerbiaams Dr. J. Šliupas. Karštai ragindamas, kad kiekvienas lietuvis privalėtų užsidėti iš savo liuosos valios kokią nors mokesčių ar tai metinę ar mėnesinę, ir mokėti į Neprigulmybės Fondą, taip, kad galima būtų siūsti delegatą į Europą. Už jo prakalbą taipgi publika padėkavojo gausingu delnų plojimu.

Tarpais prakalbų, p-lė K. Morkiūtė labai puikiai paskambino ant „piano. Prie „Lietuvos Neprigulmybės Fondo“ skyriaus prirašė nariai, kurie užsimokėjo pradinę mokesčių, po \$1.00 ir pakeitino mokėti kas mėnesį po \$1.00. Šie nauji nariai: 1) Petras Lužekas, 2) Vincentas Jankauskas, 3) Jonas Gecevičius, 4) Kazimieras Jankauskas, 5) Konst. Galinauskas, 6) Juozapas Plekavičius po 25c. Petras Bartkevičius užsimokėjo \$1.00.

Taipgi laikė prakalbų buvo renkamos aukos del to paties tikslo. Aukavo šios ypatos: A. Ivaškevičius \$5.00, K. Galinauskas \$1.00, J. Gecevičius, F. Mitravičius, V. Bakasaitis po 50c. Viso labo aukų surinkta tapo \$14.95, kurie liko pasiūsti į „Liet. Gelb. ir Neprig. Fondą.“

Birutės gelė.

CLEVELAND, OHIO

Vasario 11 d. Lietuvos Sunų Beno atsibuvo koncertas su balium. Nors diena gana buvo šalta, bet publikos susirinko nemažai.

Programas susidėjo iš muzikos ir dainų (solų). Muzikos Nr. išpildė I. S. B., kuris savo užduotis atliko pusėtinai gerai. Tai yra dar visai jaunas tos sryties diegas, lygiai metai suėjo, kaip suorganizavo. Taigi savo gvavitimo ir truso visi apreiškė viešai del vietos lietuvių. Reikia pasigėrėti, pasidžiaugti L. S. B. truso vaisiais, kad per tokį trumpą laiką, taip sugebėjo išsilavinti. Ir užtai reikia tarti garbę L. S. B. nariams, už jų pasišventimą, energingą darbavimąsi. Linkėtina ir ateityje L. S. B. darbuotis toje dailės srityje.

Dainas išpildė C. L. T. Ch. Djos dainininkės: J. B. Baltrukoniūtė sudainavo — „Skyniau sodne obelėlį“ ir kitą (pamiršau užvardinimą). V. Kärekiūtė sudainavo — „Keleivis“, J. Daudžiūtė sudainavo — „Lakštingėlė“ ir J. Maražiūtė sudainavo — „Daina.“

Visos puikiai atliko savo užduotis, tikrai žavėjo publiką savo maloniais balseliais, nes liudija tas, kad buvo publikos priverstos atkartoti.

Vienas dalykas pas mus yra papekimo vertas, ypač vakarų rengėjai, tai yra: pagarsina, kad prasidės tą ir tą valandą, o kaip reikia, tai ir prasideda kuone valandą paskiaus. Reikėtų tas paprotis jau prašalinti, daryti kaip apgarsinimuose yra pažymima.

Reikia priminti, kad dabartiniu laiku beveik kuone kiekvienoje draugijoje ir draugijeleje, ypač jaunimo, yra daugiau veikiamą. Vyčių (vietinė) 25-ta kp. po Velykų pirmą nedėlią 15 d. balandžio statys scenoje „Živilė“. Nusamdė Prospect teatro salę, kur atsibuna angliški perstatymai. TMD. 20 kuopa ir rengiasi balandžio 22 statyti scenoje „Ponas ir Mužikai.“ J. A. P.

CLEVELAND, OHIO.

Vasario 11 d. atsibuvo susirinkimas dr-tės Šv. Kazimiero, ne daug narių dalyvavo, vos apie 100 (priklauso į 500). Visi dr-tės reikalai kaip visuomet apsvarstyta. Paskui kilo klausimas link Clevelande svetainės statymo bendrijos. Pasirodo, kad jau šį pavasarį ta svetainė bus pradėta statyti. Delei to viso reikalo, tai yra, kad pradėti tą reikalą stumti pirmyn, išrinkta iš draugystės pora vyrų: A. Kublickas ir A. Sarkus. Taigi su jais reikėtų tuos reikalus ir turėti. O kad svetainė mums reikalinga, tai nėra ir kalbos, tik dirbkime. **A. Kublickas.**

VALPARAISO, IND.

Vasario 17 d. aplankė Valparaisą iš Chicagos sekantieji svečiai: P-lė Kučinskaitė, žymus lietuvių veikėjas p. Kaupas, „Vyčio“ redaktorius — Žujus, p. Stulpinas ir p. Zazminas.

Tam tikslui A. L. R. K. S. 2-ra kp. nariai surengė šeimynišką vakarėlį — pp. Pocio ir Jankausko kambaryje. Vakarėlis tęsėsi iki vėlybos nakties. Laikė vakarėlio tapo pasakytos trys prakalbės.

Pirmiausiai iš valparaisiečių kalbėjo g. Rukštelis, po juom syčių kalbėjo g. Kaupas ir Žujus, Kalbos buvo labai indomios.

Ant rytojaus, augščiau minėta kuopa turėjo susidinkimą. Susirinkime drauge dalyvavo ir svečiai. Čia ir gi tapo keletas trumpų prakalbėlių pasakyta.

Pirmutinis valparaisiečių kalbėjo p. Tulevičia, po juomi sekė svečių kalbos pp. Žujaus, Stulpino, Kaupo ir Zazmino ir paskiausiai valparaisiečių kalbėjo p. Mačys ir p. Kalinauskas.

A. L. R. K. S. 2 kuopa visiems atsilankiusiems svečiams taria širdingą ačiū. **Ten buvęs.**

E. ST. LOUIS, ILL.

Šiame miestelyje yra diktokas burelis lietuvių, tarpe jų yra ir įvairių naujienų, bet mūsų laikraščiuose visai retai kada ką tenka matyti.

Todel trumpai aprašysiu keletą svarbesniųjų naujienų.

Sausio 25 d. š. m. apie 6 val. ant 537 Coll Ave. S. Yacaius smuklės užpakalyje, prie stepsų

eidamas į darbą W. Milašius, bardaskutis, rado kniupščia begulint negyvą A. Kirkickį, vaikina apie 29 metų. Jisai davė žinią S. Y. ir potam pranešė policijai. Pas velionį atrasta pačtos čekis virš dviejų šimtų dol., laikrodėlis ir keli centai pinigais. Kol kas nežinia velionio kame priežastis jo mirties, bet broliai jieško ir nori surasti kaltininkus. Velionis paskiausiai dirbo pas J. Motikaitį, Broliai ir sereris mirusiojo nutarė savo brolišką laidoti su bažnytinėmis apciegomis, bet vietinis klebonas kartu su parapijos komitetu delei jo neprigulėjimo į parapiją nusprendė, kad jis socialistas esąs, nors jis neprigulėjo delto, kad ne ant vietos gyveno. Todel ir neleido nei į bažnyčią. Giminės skundėsi airių dėkonui, bet ir tenai mažai kas pelyta.

Velionis virš metų atgal yra prigulėjęs į šv. Kazimiero pašalpinę dr-ją, į šv. Juozapo dr-ją ir į šv. Jurgio dr-ją, bet per nebuvimą ant vienos vietos kaip tik ant nelaimės iš visų išstojęs. Jūs komitetai ir kun. pasakykite prie kokių socialistų arba laisvamanų tas velionis yra prigulėjęs, kad tą jam užmetate.

Vasario 2 d. rytinyje antras lietuvis K. Klimas rastas negyvas pas Ijetuvį smuklininką, 443 Coll Ave., jo sklepe. Vaikinas buvo gal virš 30 metų, kuris iš seniaus buvo garduose jaučių sužeistas ir ligonbutyje apie 7 ne dēlias išgulėjęs, o kada mirė, tai girdėjau, buk tą dieną prieš savo nelaimę išėjęs į darbą užsigėres, kad net turėjo namon vežte parvežti neišdirbus visos dienos. Nors nelabai sveikas, o alkoholio neišsizadėjo, jį mylėjo daugiau negu savo sveikatą.

Nuo pradžios šių metų ir pas mus visos karčiamos yra šventadieniais uždarytos, o kad nėra pietis šios šalies, tas ant savo vardo laisnių negavo, ir negauna, o kiti ir piliečiai, kurie savo karčiamose yra prasikaltę kuomnors miestui ir tie negavo laisnių, o balandžio mėnesyje girdėtis, kad bus balsavimai „wet“ ar „dry“. Matysime, kaip tas išeis.

Socialistai rengia teatrą ir balilių. Loš „Blindą“. Matysime kaip pavyks lošimas.

Nemakštiškis.

VISI ŽMONĖS DABAR LABAI INTERESUOJASI KLAUSIMU:

Kas bus ateityje. Kas bus už 100=200 metų.

Juk kiekvienam labai žingeidu, kaip žmonės gyvens už 100 ar 200 metų; kaip jie valdysis, koki bus tuomet gelžkeliai.

Argi neverta žinoti kaip už 100 ar 200 metų žmonės rėdysis, kokių turės susinešimo įrankius, orlavius ir tt.

Juk žingeidu, kaip tada gydytojai gydys žmones, kaip išgydys stebėtiniausias ligas ir tt.

Juk reikia žinoti, koki tuomet bus teatrai, pasilinksminimo vietos ir tam panašiai.

Taigi, reikia tas viskas žinoti, bet iš kur, kaip?

Kad tą viską dažnoti, reikia perskaityti puikią garsaus anglų rašytojo Edward Bellamy knyga:—

PAZVELGUS ATGAL.

Tai didelė knyga susidedanti iš 356 puslapių, išleista ant labai puikios popieros. Joje lengvai suprantamoje kalboje aprašyta viskas, kaip bus ateityje, kaip tuomet žmonės juoksis iš dabartinių laikų, iš visokio skurdo ir tam panašiai.

Ta puiki ir labai žingeidi knyga prekuoja tiktai \$1.00, gražuose apdaruose — \$1.50.

Ją galima gauti: —

„VIEN. LIET.“ ADMINISTRACIJOJE.

120 GRAND STREET,

BROOKLYN, N. Y.

Išėina kas sėdėda iš Brooklyn, N. Y.
 Suvienyose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko
 užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 J. J. PAUKSTIS & CO. (Inc.)
 120-120 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 Telephone 2427 Greenpoint.

GIMDYTOJŲ STREIKAS.

Nepersėnai New Yorke viena moteris atidarė kliniką, kurioje moterims buvo duodami patarimai, kaip apsisaugoti nuo didelės šeimos. Valdžia suareštavo tą moterį; ji dabar kalėjime randasi. Paskui kas tai panašiai buvo daroma ir Chicagoje. Tas viskas priverė kalbėti anglų spaudą, o dabar jau retkarčiais pasirodo žinutės ir lietuvių laikraščiuose. Todėl mes nors trumpai bandysime risti tą klausimą.

Jei tos klinikos gimdymų aprubežavimui būtų įsteigtos tik tam, kad pasipelnyti, kaip dauguma klinikų, kurios po laikraščiu skelbiasi, tai nereikėtų ir kalbėti. Juk dabar, kad sužvejoti dolarių, tai dasileidžiama bjauriausių darbų. Bet ta moteris tai darė ne su piniginiomis išskaitliavimais, bet kad kuom nors pagelbėti neturtingoms moterims, kurių ištikro sunkus gyvenimas, kurios ištikro prie dabartinio pragyvenimo brangumo negali išmaityti savo šeimynų, nors ir kasžin kaip taupiai sukūsi.

Gimdymų aprubežavimo klausimas jau nėra naujas. Jis kilo įvairiose šalyse ir įvairiuose laikuose. Buvo kilęs net paskui laiką sekantioje Rusijoje, bet visur jis likosi išrištas toje, prasmėje, kad gimdymų aprubežavimas niekur nėra pageidaujamas. Pastebėti reikia, kad to gimdymo aprubežavimo prisilaikė tikrai vieni Francuzijos sindikalistai, kurie tuomi norėjo kovoti prieš augantį militarizmą. Anot jų — moteris turinti mažiau vaikų, geriau gali išauklėti esančius vaikus, kurie geriaus galėtų kariauti už pagerinimą darbo sąlygų ir pati geresnėse sąlygose gyventų.

Prieš pat karės prasidėjimą, tas klausimas gana rimtai kilo ir tarpe Vokietijos social-demokratijos. Tas Francuzijos sindikalistų rimtai išstuntas klausimas iššaukė gana daug ginčų tarpe vokiečių socialistų. Spauda daug rašė apie tai, Berline buvo suruošti tam tikri disputai, į kuriuos įsimaišė net tokie garsūs socialistų vadovai kaip Kautskis ir Rožė Liuksemburg.

Privesime argumentus už gimdymų aprubežavimą, tai yra už motinų-gimdytojų streiką ir prieš tai. Gimdymo aprubežavimas šalininkai sako, kad tas sumažins darbininkų armijos skaičių ir, suprantama, tuomi pagerins jų padėjimą ant darbo rinkos. Paskui juo mažiau gims vaikų, tuo mažiau bus kareivių, kas kenks militarizmo augimui. Tėvai turėdami mažiau vai-

kų lengviau gali pernešti visas gyvenimo sunkumus ir lengviau kovoti prieš išnaudojimą. Ant galo moteris tankiai buvanti nešcia ar peninti kudikius pavirsta jau į kokią tai gimdymo mašiną, į kokią tai pataitę, o ne yra žmogumi.

Priešai gi gimdymų aprubežavimo pirmiausiai protestuoja prieš pastatymą to klausimo, kuris gali būti rimtas privatiškuose miegruiniuose, o ne viešai. Tai individuališkas reikalas. Darbininkų klesla neturi pritaikinti prie dabartinių aplinkybių, bet kovoti už geresnes, kur jau nereikės gimdytojoms streikuoti. Reikia kovoti, kad būtų galima gerai išauklėti vaikus, o ne susilaikyti nuo jų gimdymo.

Galų gale Vokietijos social-demokratijos didžiama pasiliko prie tos nuomonės, kad gimdytojų-motinų streikas yra „ragaištingas darbininkų klesla“.

Tai taip išrišo tą klausimą augščiausiai stovintį socialistai. Jie išrišo tą klausimą atsižvelgdami tikrai iš vienos pusės, iš darbininkų klesų kovos su turtuoliais. Jie neatsižvelgė nei į moraliskąją pusę, nei į nieką kitą.

Jei nors kiek giliau atsižvelgti į moraliskąją pusę, tai gimdytojų streikas kaip tik yra labai nemorališkas. Francuzijos sindikalistai sako, kad tankiai gimdanti moteris pavirsta į gimdymo mašiną. Bet kas-gi būtų, jei moteris pradėtų gimdymą aprubežuoti, sulyg noro gimdyti arba ne. Jei taip būtų, tai tuomet moteris trys labiau būtų mašinomis. Jos save ir valdytų kaip mašinas — pasuko rankeną, mašina eina ir gimdo. Nusibodo gimdyti — vėl pasuko rankeną ir gimdymo procesas sustojo. Dabar kaip gamta reikalauja, taip ir yra, o jei būtų gimdymas aprubežuojamas, tai tos gamtos jau nebeliktų, jau viskas būtų mašininiai valdoma.

Dar daugiau. Tas labai blogai atsilieptų ant motinų psichikos. Jei jau sulyg noro galima turėti vaikus, arba neturėti, tai ką-gi motina švento matys gimdyje, koks prisirišimas trauks motiną prie kudikio. Juk tuomet jos kudikis bus tikrai kapo jos nōro ir jos valios tvarinys.

Taigi kaip nei pažvelgti motinų-gimdytojų streikas yra visais atžvilgiais nepageidaujamas, yra blogas, yra tai niekinimas žmogaus, išjuokimas visko, kas yra geriausio. Todėl nuo to reikia sergėtis.

Dar galimas užmetimas, kad žmonija, žmonių skaitlius labai sparčiai auga ir kad galų gale žmonija turės prieiti prie to, juk žė-

mė negalės išmaityti visų žmonių. Jei jau anksčiau ar vėliau prie to prieis, tai delkogi to nedaryti dabar, nors tas yra nedoras įrankis.

Pirmiausiai žmonių dar nėra perdaug. Žemė dar galėtų dešimtį kartų daugiau žmonių išmaityti, tik tegul viskas būtų gerai sutvarkyta. O iki tol žmonija priaugo, tai ir patis žmonės pasikeis, pati gamta juos pakeis ir jie taip nesiveis. Juk senovėje žmonės daug sparčiau veisdavosi, negu šiaandien. Gamta jau turi savo taisyklę, kurią ji prisilaiko ir į kurias jau žmonės nereikia kišti savo rankų.

Ir ištikro prie ko-gi žmonės prieiti, jei jau pradėtų kištis į patį prigimtį? Visą sudarkytų, padarytų žmogų menkesniu už gyvulį, neliktų jame nieko švento, o viskas žema, mašina-liška.

Sunku gyventi, — tai tiesa. Bet ne lengviau būtų, jei žmonių mažiau būtų. Tai reikia gi kovoti už gyvenimo sąlygas, kovoti už geresnį sutvarkymą, o nesikišti į prigimties paslaptis. Butų suprantamas streikas prieš lytiškąją meilę, tai būtų išdidumas, bet menka ir žema yra kova prieš lytiškosios meilės vaisius.

DIVIDE ET IMPERA.

Žodžius „divide et impera“ (sklaidyk ir valdyk) nukalė senovės Romos valdovai. Mat, lengviausiai suvaldyti žmonės, kuomet jie išsisklaidę. Jei kuomet draugija yra neišsisklaidžiusi, o susijungusi, tai tuomet jau sunku su ja ką nors padaryti — kur ji svirstels, kaip galingas milžinas, ten jau viską sutrupins. Tos tai syklės iki šiam laikui prisilaikė ir visokie valdovai. Nors ir nebuvo jau šaukiama tas garsusis „divide et impera“ bet jo visuomet buvo prisilaikoma. Jei norite, tai dar galime pridurti, kad kiekvienos despotiškos valdžios pamate yra „divide et impera“.

Bet kaip nei stebėtina, demokratijs, o ypač pas mus lietuvius, nors nieko nesklaidoma, bet pati sklaidosi, kad kam nors svetimam palikti tą „valdyk!“ Musų social-demokratai, demokratai ir krikščioniški demokratai sklaidosi kiek tik jie gali, kaip ir tyčia, rodos, norėdami, kad tik kiti valdytų. Jei jau visi lietuviai nenori, kad kiti valdytų, kad jie patis būtų laisvi, tai turėtų gi suprasti visą kenksmingumą to „sklaidyk.“ Ir gana gerai supranta tą, bet delei silpnumo, delei savo ambicijų, negali to išsižadėti, negali nesklaidyti. Mes, lietuviai, sklaidymąsi dar neišaugome, dar jis mums „butinas reikalas.“

Bet jei jau sklaidymasis yra butinas, tai dusyk teisingi senovės romiečiai, kurie nors sklaidydami, o vienok valdė. Nors neideališka buvo ta sklaidymo valdžia, bet visgi buvo valdžia, o ne anarchija. Nors šaukiame prieš „divide et impera“, bet jei kas atistrastų toksai, kuris išsklaidytų musų partiškus, ambicijas, gar-

bę už tuščią maišą, ir sujungęs visus valdytų, visus lietuvius jiems ant naudos, tokie tik galima būtų pasveikinti.

Divide et impera dar turi savo prasmę.

PAPIRKTA ANGLŲ SPAUDA.

Anglų nekurię laikraščiai dabar gana daug rašo apie tai, kad piniguočiai su Morganu priešakyje, yra papirkę net 52 įžymiausius ir intelektualiausius anglų dienraščius įvairiuose miestuose. Tas klausimas jau buvo pakeltas net Suvienujų Valstijų kongrese. Tą klausimą pakėlė kongreso narys J. Hampton Moore iš Pennsylvanijos. Tie laikraščiai papirkti toje prasmėje, kad jie agituotų už karę, ar bent prieš karės rengimąsi.

Tas dar aiškiau paliudija, kas nori karės su Vokietija. Aišku, kad jei kiltų karė, tai Suvienujų Valstijų neturtingos kleslos nustotų net to, ką jos dabar turi, bet užtai piniguočiai šimteriopai pasidarytų turtingesni. Juk karės reikalams reikėtų dirbti daug amunicijos, daug visokių dalykų, prisieitų naudoti geležkelius. Tas viskas yra privatiškų kompanijų rankose. Taigi užtai jiems reikėtų brangiai užmokėti. Patarlė sako, kad drumstame vandenyje yra gerai žuvis žvejoti, tai ir drumščia tą vandenį. Juk niekad nebuva taip sudrumsti žmonės, kaip karės laike.

Šis atsitikimas dar labiau patvirtina musų nuomonę, kurią išreiškėme pereinamame numeryje; tai yra, kad beveik visa didelė Amerikos gyventojų didžiuma, visi neturtingi žmonės nenori karės. Nori jos tikrai tie, kurie iš ašarų ir žmonių kraujo kala sau dolarius. Jis nori tie, kuriems motinų ir kudikių dejavimai yra kaip kokia maloni simfonija.

Peržvalga

// Vakarykščios idėjos.
 „Laisvėje“ tilpo gana ilgokas straipsnis, kuriame pasakyta: „Mes socialistai filosofijoje esame materialistai.“ Šitą tai jau reikia įsitęmyti. Ikišiol socialistiškai laikraščiai turėjo tendenciją liakyties tikrai istoriškoje arba ekonomiškioje materializmo, ir prieš tai nebuvo jau galima ką daug pasakyti. Bet kuomet atvirai pasisako, kad jie filosofijoje prisilaiko materializmo, tai jau kitas klausimas.

Filosofiškasis materializmas ir istoriškasis nėra vienas ir tas pats daiktas. Tarp tų materializmo yra didelis skirtumas. Filosofiskasis materializmas yra vakarykščiomis idėjomis. Jan Biuchnerio „Spėka ir medžiaga“ kritiškosios minties sudaužyta į smulkius miltelius. Jų prisilaiko tikrai tie, kurie pereito šimtmečio filosofinėmis idėjomis maitinasi (nors tokių dar labai daug yra). Šiaandien yra visiškai kas kita. Trumpamė peržvalgos straipsnelyje, suprantama, mes negalime išrodyti filosofiškojo materializmo netikrumą. Mūsų redakcijos portfelyje randasi gana ilgokas ir gilus straipsnis: „Filosofiškiojo materializmo kritika“, kurį laikui bėgant ir vie-

tos esant, išspausdinsime.

Pastebėti turime, kad net svarbiausieji Vokietijos social-demokratijos vadovai dar prieš karę, o savo filosofiją rėmė ne filosofiškuoju materializmu, bet vienu iš kitų monistiškų filosofijos principų. Prieš pat gi karės prasidėjimą, Vokietijoje jau net tiek toli nueita, kad net, nors neišikiai, bet jau girdėjosi balsai, kad reikia sutverti socializmo religiją, parentą visiškai ne filosofinio materializmo pamatais. Panašiai tam ir Smelstorius rėdydamas „Kovą“ rašė, kad reikia steigti, ar prisilaikyti (gerai nepamename) socializmo religijos.

Bet visgi reikia, kad kas nors gintų vakarykščias idėjas, kitaip žmonija pergreitai ir nenormaliai žengtų pirmyn. Tais vakarykščių idėjų gynėjais ir pasistato „Laisvės“ redakcija.

// Apie tikėjimo privatiškumą.

„Lietuva“ parašė straipsnelį, kad tautininkai tikėjimo reikalus privalo laikyti privatišku reikalu ir nesikišti į bažnyčių reikalus. Mes jau išreiškėme savo pažiūrą į tikėjimus pereinamame N, kur pasakėme, kad mums visi tikėjimai, visos bažnyčios yra lygiai geros.

Dabar „Darbininkas“ išspausdino gana ilgą straipsnį, kur praparodoma, kad tikėjimas negali būti privačiu dalyku, kad valstybė negali būti atskirta nuo bažnyčios, kad tikėjimas turi būti išguldomas viešose mokyklose, kad be tikėjimo negalima išrišti daugybę klausimų ir etc, etc. „Darbininkas“ ir tą straipsnį indeda visą arsenalą savo žinojimo. Jis, sulyg savęs, pilnai teisingas. Vienok yra truputį kitaip, negu „Darbininkas“ rašo. Mes į tai atsakysime plačiu straipsniu, juk tai šių dienų opiausi klausimai.

„Darbininkas“ labai pamėgęs kalba apie „Lietuvos“ kortų atidengimą, tai ir mes pirmiau, negu atsakyti, prašysime „Darbininko“ atidengti savas kaziras ir atsakyti į šiuos klausimus.

1) Ar tikėjimas yra subjektivis, ar objektivis dalykas.
 2) Ar katalikai visiems (žydų, budistų, magometonų ir įvairių rūšių krikščionių) tikėjimams pripažįsta lygią teisę kaip ir sau.
 3) Ar doras yra dalykas įsitikinusių ateistų varu versti tikėti sulyg by kokios bažnyčios dogmų.

Kuomet „Darbininkas“ atidengs šias kaziras, tai yra, kuomet mes aiškiai spaudoje matysime, kaip jis žiuri į tuos klausimus, tuomet bus galima apie tai pasikalbėti. Kol kas dar abiejų pusų kaziros užvožtos.

Turime pastebėti vieną, kad ir „Lietuva“ ir pats katalikiškasis „Darbininkas“ prie tikėjimo, prie religijos visuomet prieina su labai trumpu mastu ir, žinoma, jo išsiauoti negali, nors ir bando tai daryti.

// Mirė kun. Pranaitis.

„Draugas“ praneša, kad panelė Julija Pranaičiukė, „Žvaigždės“ redaktorė, gavo telegramą iš Petrogrado, kurioje pranešama, kad kunigas Justinas Pranaitis nūmirė vėžio liga.

Kunigas Pranaitis buvo profesoriumi Petrogrado dviasiškos akademijos. Jis buvo didelis žinovas senoviosios žydiškos kalbos. Paskutiniu laiku jis klebonavo Taškentė (Sibirijoje).

Jis ypač pasidarė garsium laike Beiliso bilos, kur jam kaip senovės žydų papročių žinovui prisiejo spręsti, ar žydai macoms vartoja kraują. Tuom savo sprendimu jis užstraukė

sau daug nemalonumų. Mes asmeniškai pažinojome kun. J. Pranaitį, kaip vieną iš geriausių kunigų, o jei jam prisiejo spręsti, tai jis sprendė sulyg savo giliausio įsitikinimo, neatsižvelgiant net į tai, kad tas jam tik nemalonumus suteikė.

// Apie teismą „Laisvės“ su „Vienybė Lietuvininkų“.

„Draugas“ išspausdino straipsnį „Kur dingio teismas.“ Tenai užklausiama kur dingio tasai teismas, kur „Laisvė“ buvo mus apskundusi delei straipsnelio „Mont vidus tapo miriop pasmerktas.“ „Draugas“ netiktai ką perspausdino tą straipsnį, bet jis ir mūsų mintį stačiai iškreipia. Turime paaiškinti dar kartą:

„Jei kas neša tą baisiąją nuodėmę mūsų jaunimo tvirkinimo, tai tik mūsų doriškai supuvėliai laikraščiai; vieton Krako ir Montvido turėtų nuėiti tui mūsų palaidunai laikraštinkai.“

Mes taip pasakėme ir savo pasakymo neatsiimam, bet mes neįvardinome nei vieno asmens, o kalbėjome apskritai tik apie tuos laikraščius.

// Protestai prieš karę.

Dabar Suvienujų valstijų gyventojai yra karės išvakarėse. Nors laikraščiuose jau mažiau rašoma, bet karės pavojus vis grėsia. Todėl daugelis žmonių rašo Washingtono valdžiai, kad kaip galint išvengtų karės. Karė atneštų žmonėms tik nelaimę.

Delei rengimosi prie karės dabar nežmoniškaai brangsta pragyvenimo daiktai. Prasčiokeliams su didelėmis šeimynomis tiesiog negalima išgyventi.

// Tuojaus išeis antras atgimusias „Tarkos“ numeris.

Jau paduotas spaudon antras atgimusias „Tarkos“ numeris. Jis taip pat bus indomas, kaip ir pirmasai. Jame tilps keletas juokingų straipsnių, ir paprastieji skyriai. Antrasai N bus siuntinėjamas tikrai prenumeratoriams. Taigi, pasiskubinkite su prenumerata.

// J. W. Liutkauskas išvažiuoja su prakalbotomis.

Pas J. W. Liutkauskas, TMD, centralis iždininkas, dabar išvažiuoja su prakalbotomis. Kalbės įvairiose vietose, kaip Binghamtone, N. Y., Clevelande ir kitur.

// Permainos katalikiškų laikraščių redaktorių.

Nuo „Draugo“ redagavimo jau pasitraukė kun. Dr. Miliuskas. Tą vietą užėmė dviasiškosios Petrogrado akademijos profesorius, kunigas Bučis.

Busiamojos SLRKA organo, kuris išeis iš Brooklyn, bus redaktoriumi p. Kaupas. Koks to laikraščio bus vardas, dar neteko patirti.

// Brooklyne pradės eiti liuteronų-evangelikų laikraštis.

Mes apturėjome sekantį laišką: „Brooklyne, N. Y. tuoj pradės eiti neujas laikraštis. Jį išleidinės lietuviai evangelistai. Bus leidžiamas prūsų tarmėje gotiškomis raidėmis. Laikraščio vardas bus „Pasiuntinystės Paslas.“ Jo antrašas: 47 Orient Ave.

Brooklyne yra daug prūsų lietuvių, bet jie tinginiauja, vos tik vieną Martino Liuterio draugiją teturi. Daugelis linksta prie vokiečių. Negražu savo tautą taip paniekinti ir griebties už svetimų.

Juozas Glaveckas.”

Gr. Ilja Tolstoj.

Kare ir Tolstojus.

(Grafas Ilja Tolstoj — sunus mirusio 1910 m. garsaus rusų rašytojo-filosofo Leono N. Tolstojaus; jis nesena atvažiavo Amerikon ir dabar savo prakalbose skelbia apie tėvo gyvenimą, jo veikimą ir idealus. — J. G.).

Ilja Tolstoj karės lauke.

Svarbiausia priežastis, dėl kurios aš negaliu kalbėti apie politiką bei europinės karės bėgį, yra ta, kad aš pribuvau į šitą kraštą, tiksliai su tuom tikslu, idant atgaivinti žmonių mintyse atmintį apie mano garbingą tėvą ir apie principus žmoniškos brolybės, kuriuos jis skelbė.

Aš mačiau karę. Bėgyje šešių mėnesių aš buvau Karpatų fronte, dirbdamas prie Raudonojo Kryžiaus. Aš mačiau kančias sužeistųjų, kurie buvo atiduoti mano priežiūrai. Tris mano sunai randasi karėje — du aktyviškame veikime ir vienas kaip belaisvis Austrijoje. Todėl aš galiu kalbėti apie karės baisenybes ir neteisības pasiremdamas ant tikrų žinių.

Bet ar galiu aš išsireikšti apie karę kaip tveriančią spėką, kuomet svarbiausiu principu mano tėvo gyvenimo buvo meilė, dėl kurios buvo atmetama prievarta, kokioje formoje ji neišsireikštų?

Labai tankiai, kada aš tik misliju apie tą baisią pasaulinę tragediją, atsiminu apie savo tėvą ir tuoj atkartuju patsai sau klausimą, kurį taip tankiai užduoda man kiti — „Ką jis pasakytų, jei gu jis dabar gyventų?“ Aš manau, kad gal geriau dėl jo, kad jis yra miręs ir nemato tą žmoniškos puolimą, kuris apsiereikiškia prieš mūsų akis. Ką jis pasakytų, jeigu jis gyventų? Bet ar jo balsą, to seno pranašo balsą, išgirstų viduryje tos neapikantos ir mirties sukuriu? Ar jis neišsireikštų mums viską, ką turėjo išreikšti, savo veikaluose, kurie apima net to baisaus konflikto pranašystę?

Net tuom laiku, kada pasaulio valdytojai lenktiniviu vienas prieš kitą dėl garbės būti pirmuoju paskelbime amžinos taikos principo, kuomet susirinko pirma konferencija Hagoje, jis netikėjo, kad tas atneštų pagedaujanamus rezultatus, pastebėdamas: „Po šitos konferencijos bus aišku, kad, pakol randasi valdžios ir armijos, panaikinimas ginklavimosi ir karių yra negalimu daiktu.“

Kita pranašystė.

Iš kitos pusės, kalbant apie karę su japonais, jis pasakė: „Prieš karės, baisios karės, prie kurių mes visi artinamės ir kurių verpetą mes puolame — butent, baisi kova Tolimuose Rytuose.“

Atmetant prievartą bei spėką, logiškai apsiereikiškia idėja kaslink atmetimo kokio nebut autoriteto ir valdžios. „Atiduok kas cezario ezarini, kas Dievo Dievui.“ Tai neišvengiama išvada Kristaus mokslo, kuris vieninteliu įstatu pripažįsta tik Dievo įstatą, įstatą asmenišką prasmę.

Ta krikščionybės rūšis, kurią išpažįsta dabartinis pasaulis, taip yra nusitolinusi nuo Kristaus mokslo pamatų, kad net tą žmogų, kuris ištiesų ir su atsidavimu tiki į meilės principą ir kuris pasmerkia prievartą ir spėką, tankiai visuomenė nesupranta.

Vienok tas nereikiškia, kad šitokis žmogus randasi ant klaidin-

go tako arba kad jis nesupranta kitų. Priešingai, šitokis žmogus, kurio protas nėra aptemdintas troškimu neapikantos, pagiežos ir didystės, — asmeniškos ar tautiškos, — aiškiai mato, kas dedasi aplinkui jo ir aiškiai atskiria priežastis, kurios priveda prie blogo.

Tuomi vadovaudamasi mano tėvas permatė priežastis, kurios neišvengiamai turėjo privesti prie didžiausios katastrofos ant mūsų planetos.

Žmonija, kaip organizacija paremta ant spėkos, priparodė savo nepastovumą ir silpnumą, ir todėl nelieka jokio pateisinimo pratęsimui šitos išlygos.

Bereikalingai pakeliamas klausimas, buk kariaujančieji peržengia-sulaužo karės įstatus-tiesas, arba padarytas įvairios rūšies sutartis. Tokios kalbos, tokie užmetimai, — tai tikras veidmainavimas, pritrinkantis tiksliai nesubrendusiems protams. Dviko-va, kuri atliekama prisilaikant griežtų įstatymdavytės taisyklių, negali delei to tapti meilės veikme. Ji pasilieka žmogžudyte. Tą patį galima pasakyti ir apie karę.

Karė — nežmoniška veikmė.

Kuomet mano žmona ir vaikai „tinstą nuo bado,“ kaip yra sakoma tarpe rusų, kuomet vargas ir mirtis randasi palei duris, tada negalima jau sulaukyti žmonių instinktų su pagalba žmonių nustatytų taisyklių bei įstatų; todėl karė — kaip baisenybė ir didžiausias prasižengimas pati savyje — neišvengiamai darosi nežmoniška ir žiauria.

Užtat visai nėra pamato stebėties paskelbtai vokiečių blokadai prieš Angliją, ir šitokis pasielgimas nepermaino svarbiausiojo karės turinio. Tai tikrai viena fazė jos besivystymo, vienas iš daugelio baisy užpuolimų delei apsigynimo. Negalima kariauti žmoniškai, švelniai, prisilaikant tiesų, nes žmoniška karė nebutų jau karė.

Kareivis, kuris pasigailėtų prieš, taptų paskaitytas kaip pardsidavėlis ir savo krašto neprietelius. Laikė karės galima pastebėti prietikus, kuomet augščiausias apsiereikiškimas žmoniškumo bei meilės jausmų tiesiog priešinasi pilietiškomis pareigoms, ir kiekvienas yra priverstas pasirinkti vieną iš dviejų kelių — krikščionystę ar patriotizmą. — Negali būti trečiojo, vidurinio kelio.

Veikiant man karės lauke, kaip Raudonojo Kryžiaus atstovui, pasitaikė sutikti oficerių, kuris man papasakojo, kad laike vienos atakos, kuomet jo paliepimu buvo nukreipta kanuolių ugnis ant bėgančių priešų, šrapnelių sprogimai taip naikinančiai veikė priešų eilėse, kad jis neįstengė galop pernešti to baisaus reginio nupuolusio žmoniškumo ir paliepė sulaukyti ugnį.

Sulyg kariškų tiesų tą oficerių turėjo teisė kariškas teismas kaip prasižengusį delei gailėstingumo, ir galima manyti, jog jis tapo pasmerkias sušaudymui. — Ar jis, prisilaikant įstato, turėjo tiesą išreikšti pasigailėjimą linkui savo neprieteliu? Tečiaus, kaip gerai supranta jo jausmą kiekvienas, kuris nėra dar užsikrėtęs ta baisiausia karės liga...

Paliepta neimti nelaisvėn.

Kitas oficerius papasakojo man dar žiauresnį atsitikimą. Tas atsituvo Karpatuose, toli nuo

kokio nors miesto. Prieš mūsų to skyriaus komandierius paliepė savo kareiviams neimti priešų nelaisvėn. Jis nurodė, jog jie būtų tik apsunkinimu delei lengvos raitelių brigados.

Atakos sukuryje rusų oficerius badė durtuvu sužeistuosius kareivius, tarpe kurių krito jaunas vokiečių oficerius. Pasibaigus mušui, kuomet jis jau užmiršo šitą prietikį, rusų oficerius, eidamas palei tranšėjas, netikėtai pamatė tą patį jauną vokiečių, kuris stovėjo prieš jį, pakėlęs augštin savo rankas.

Rusų oficerius greit sučiupo savo revolverį ir iššovė į sužeistą priešą, kuris tuoj krito ant žemės negyvas.

Nuo to laiko, kaip pasakojo man rusų oficerius, jis staigu atbunda nakties laiku ir pamato prieš save tą jauną vokiečių, kuris savo perveriančiomis mėlinomis akimis prašo pasigailėjimo. Šitas prietikis — tai aiškus pavyzdys to baisaus susidurimo tarpe saužinės bei žmoniškumo jausmų ir pareigų kaip šių laikų ištikimų piliečių.

Delei tos tai priežasties aš negaliu kalbėti apie karę be pasibaisėjimo ir stengiuosi visai nekludyti dabartinio politiško stovio Suvienytose Valstijose.

(Iš „The Evening Mail“)

J. Gedminas.

SYRACUSE, N. Y. UNIVERSITATĖJE.

P. J. Žiurys, chemijos studentas Syrakuzos universitatėje, jau senai mane kalbino, kad prisidėčiau kalbėti apie Lietuvą ir lietuvių reikalus taip universitatės studentams, kaip ir fakultetui; jis pats, pritariant profesoriumi Flick'ui, ketino surengti „Lietuvių Dieną.“ Galiaus sutarėme tokią dieną iškelti 14 d. vasario.

13 d. vasario nukeliavau į Syracuse, N. Y. Miestas nemažas, turis į 160,000 gyventojų, tarp kurių bešą nemažai žydų, o lietuvių (iš dalies sulenkėjusių vilniečių) esą apie 25 šeimynos. Tečiaus su lietuviams man neteko susieiti. Su p. Žiuriu nusibeldėme į studentų „Cosmopolitan Club,“ kur per visą vakarą turėjome su studentais aktyvas pašnekas apie lietuvių praeitį ir dabartį. Tarp studentų buvo Hindusai, Anglai, Negrai, Lietuviai (p. Žiurys ir p. Kvietkus), Žydai, Bulgarai, Činai, Amerikonai ir tt. Mūsų pašnekos buvo širdingos, gaivios, linksmos. Apie pirmą valandą lankėme universitatės knygyną.

Rytmetyje, 14 d. vasario, aplankėme universitetės knygyną, ypatingai tą dalį, kur sudėta biblioteka mirusiojo Berline prof. Rankės. Kadangi nesukatalioguotos, tai sunku buvo daug ką iš Lithuanicos surasti. Vis-gi ten daug žingėdžių raštų atsiranda. Ant 11-os nuėjome pasikalbėti su universitatės kancleriu, p. Day. Tai senyvas, bet energingas, mitrus žmogus, turis ypatingai didelę intekmę ant Methodistų bažnyčios Amerikoje. Jis labai pritarė lietuvių troškimui įgyti lietuviškai-latvišką respubliką, žadėjo mus remti tose pastangose, ir nors šiaip esąs priešingas Amerikos kišimuisi į Europos reikalus, bet šandien žmoniškos delei, progreso delei, laisvės delei, demokratybės delei, jis manęs, kad Sv. Valstijos negalės išvengti susidurimo su priešais tu principu. Man buvo linksmą girdėti tokią pasaką, ir galiaus persiskyrėme; kancleris apgailėstavo, kad jo laikas neleidžia jam dalyvauti mano prelekcijoje.

Ant 12-os įvyko mano prelekcija. Suėjo dvi klasi studentų, virš 300: klasė prof. Flick'o ir kl. prof. Colegrove; buvo pusė moterų studentėjų ir vyrų studentų; visi tyrinėtojai historijos. Atėjo taipgi apie 10 profesorių universitatės. Suprantama, kad kalbėti prieš audijenciją mokytojų žmonių universitatėje, reiškia netas, kas kalbėti prieš mūsų paprastą audienciją. Psychologas supras, kad mano širdis smarkiaus plakė negu paprastai; ir pasiseks man atlikti uždavinys tinkamai ar ne?

Mano tėma buvo: „Kodel reikia studijuoti lietuvių kalba ir historija.“ Žinoma, čion turėjau atrodyti senovybę lietuvių tautos ir nurodžiau visai naują pažvalgą į historiją rytinės Europos senovėje. Argumentus rėmiau: 1) ant tolygybės geografiškų, historiškių vardu, randamų šiandien tarp lietuvių; 2) ant tolygybės lietuvių Romovės, Vilniaus dievnamio, ir dievnamio Maboje, bei visokių religiškių apeigų, tikėjimo į „didėję motiną,“ ir tt., 3) historiški atrodymai tolygybės lietuvių ir Sen-Prusij su senovės getais, trakais, trojėnais, lydais, kapadokais, „hittitais“ ir tt. ir 4) norėjau duoti argumentą muzikos srityje, pasiremdamas p. Petrausko mintimis, bet laikas išsibaigė — to argumento negalėjau paduoti. Vis-gi studentų klasei atrodžiau, kad reikia mokėti mūsų kalba ir žinoti mūsų historiją, jeigu nori — teisybę žinoti apie rytinės Europos historiją. Manau, kad medžiagos suteikiau nemažai naujos, ir buvusieji ten profesoriai spaudė man ranką, tardami ačiu už mano darbą. Taipgi studentai ir studentės, rodos, išėjo išsinešdami daug naujų minčių, labai netikėtų, ir abejonės neturiu, kad nevienas atėityje mėgins pajudintus dalykus pagvildinti giliaus.

Po pietų atėjo p. Peck, reporteris nuo vietinio laikraščio „Standard“, ir su juomi teko daug išsineškėti apie šiandienykštį padėjimą lietuvių Maskolijoje ir Vokietijoje, ir laikraščiuose Syrakuzos daug tapo parašyta apie lietuvių tautos pastangas ir ateitį, nešnekant jau apie universitatės presą.

Neužtruko ateiti ir vakaras. „Cosmopolitan Club'e“ tapo surengta (pastangomis p. Žiuriu) taip vad. „Lietuvių Naktis.“ Klubas turi savo priežodžiu: „Augščiausias už visas tautas stovi žmoniškumo.“ Bulgaras-studentas Sugarevas atidarė susirinkimą, į kurį atsilankė daug profesorių (bene 21), mieste intekmingų ir turtingų veikėjų, ir studentų — vyrų ir moterų. Čion turėjau kalbėti apie „atbudimą lietuvių ir lietuvių tautos ateitį.“ Pirmiaus parėjo lietuviškoji muzika: „Vytauto maršas“ P. Stankevičiaus, „Plaukė sau laivelis“ St. Šimkaus, kuriuos ant piano skambino p. C. T. Anstein; po tam Petrausko „Saulė Raudona“ ant smuiko griežė W. Roosa, o ant piano p. Gianni Bertorotta. Na, tāt jau aš kalbėjau apie atbudimą lietuvių: perėjau darbus lietuvių nuo 12-to šimtmečio iki šitai valandai, šlyg savo geriausio žinojimo. Pažymėjau darbus, lietuvių atliktus viduramžiuose del labo civilizacijos, vargus baudžiavų, susidėjimą su lenkais, persekiojimus maskolių, ypač laikotarpyje 1864-1904, dabartinį lietuvių padėjimą karės metu, ir mūsų viltis sulyg ateities. Apie dabartį kalbėdamas rėmiausi ne tik mūsų laikraščiuose paskelbtomis žiniomis, bet ir veikalu Lauros de Turczykiewicz: „When the germans came to Poland.“

Jūs žinote, kad aš ne kas-žin kokis anglas, vienok mano kalba, rodos, pasiekė mierį, nes nesykli klausytojai plojo, ir pasibaigus kalbai girdėjau mintį, kad Syrakuzos miestas ketinas mane parsikviesti kaipo kalbėtoją apie lietuvių netolimoje ateityje. Iš to viso aš bent pats išnešu konkluziją, kad tur-but mano kalba pataikė į širdis klausytojų. Juk gavau asabiškas padėkas nuo visokių žmonių, mieste gyvenančių, nors aš jų vardu nepamenu ir parašyti negaliu. — Potam p. Žiurys anglišką vertimą skaitė V. Kudirkos „Labora“ ir Vaičičio „Karė,“ ir galiaus negras profesorius L. Caldwell skambino ant piano St. Šimkaus „Scherzo.“ Gausus rankų plojimas užbaigė susirinkimą.

Visatainai imant man išrodo, kad mano kelionė į Syrakuzos universitatę nusisekė. O kas daugiaus žinotina butų apie mano kelionę, tikin, kad p. Žiurys ir p. Kvietkus parašys, kurie patįs buvo prieregais tų dalykų, ir podrug surengėjais kaip prelekcijos, taip ir „Lietuvių Nakties.“

J. Šliupas.

Akla Meilė

Panelė Felisė Frein buvo jauna dvidešimts dviejų metų mergina. Nors ji neturėjo tikrąjį klasišką gražumą, bet visgi jos grazybė žibėjo visu savo smarkumu. Tai buvo jauna romantiška mergina, kuri daug gero nasdavo šioje baisioje karėje, nes gerojai tikrai karėje gimsta. Ką-gi gali duoti gero ramus laikai? Vyras, kad pasirodyti gerojum ramiame laike, tegali sustabdyti tiksliai išėjusį arklį, arba išgelbėti iš degančio namo vaikus; tai viskas. Visiškaai kas kita karė. Čionai tranšėjos, kanolės, kulkosvaidžiai, puikus kareiviai, kurie gana turi Viktorijos kryžių. Felisė niekaip negalėjo sau persistatyti, kad Viktorijos Kryžių galėtų gauti negražus vyras.

Delto tai jos mylimas vaikas Henrikas Nawltonas jai išrodė visiškai kitokiu, kuomet jis apsitaisė į kareivišką mandierą. Ir ištikro Henrikas buvo gražus vyras ir Felisė ant jo krutinės tartum ir matė kabantį Viktorijos kryžių.

Tiktai Ida, Felisės sesutė, nesidžiaugė, kad Henrikas įstojo kariumenėn. Ida buvo metais jaunesnė už Felisę, buvo netokia graži. Ji su sesere turėjo labai panašius balsus. Ji skaitėsi visiškai nekompetentiška tokiuose klausimuose, kaip gerojai arba meilė. Gal buti, kad tai buvo delto, kad ji neturėdavo laiko bent kada nors apie tai kalbėti; ji visą laiką praleisdavo ligonbučiuose, kur gydydavosi sužeisti kareiviai, ir kurių tiek daug priviso visoje šalyje.

Apskritai Ida niekad ir neišreikšdavo savo nuomonės, vienok visai, o tame skaičiuje ir Henrikas, buvo persitikrune, kad Ida nepagiria jo pastojimą kariumenėn, ji net nepagyre karės, kuri gerojus gimdo.

Henrikas vieną kartą radęs sode sėdinčią Idą tarė:

— Išsitęs po darbu ligonbutyje? — bet nesulaukdamas atsakymo pridurė: — Kur Felisė?

— Tai Tamista jau važiuoji? — paklausė ji stačiai žiurdama jam į akis.

— Taip. Į mušius! — linksmai atsakė Henrikas. — Jau gavome paliepiną rytoj važiuoti. Aš atėjau atsisveikinti.

Henrikas pradėjo dairyties.

— Su diev! pamažėl tarė ji. — Mes buvome geri draugai... Nepamink blogai.

Ida dar norėjo ką tai pasakyti, bet susilaukė ir akimis parodė kitą sodo kraštan. Henrikas atsisuko ton pusėn ir pamatė Felisę gamake besisupančią ir beskaitančią knygą. Nesakęs daugiau nei žodžio jis tekinas nubėgo prie Felisės.

— Urą, Felisė! — sušuko jis. — Rytoj! Galas laukimui! Priešakyje Francija, tranšėjos ir tiek daug gero!

— O kaip aš džiaugiuosi, Henri! — karštai atsakė Felisė. — Kaip tai puiku. Kaip aš norėčiau buti kartu su tavim, kaip norėčiau buti vyru, kad tapti gerojum. Tu, Henri, sugrįši su Viktorijos kryžiumi ant krutinės.

— Bet, tai tik laimingieji gana kryžius, — perkirto jis.

— O argi tu nelaimingas — kokiškai paklausė ji. — Aš tai nelaiminga, aš visą laiką čia turiu praleisti, vaikščioti ant rinkos, rinkti aukas...

— Tai viskas ką moteriškė gali padaryti del karės, — perkirto jos kalbą Henrikas. — Moteriškė sutverta ne del pavojaus, bet del...

— Del-ko-gi? — paklausė Felisė.

— Del... del meilės, — atsakė žiurdamas jai į akis.

Henrikas neatsiklaupė prieš ją, nepasakė bereikalingo jokio žodžio; tik akis jų kalbėjosi. Už minutės jiedu sėdėjo gamake ir čulbėjo it paukšteliai, iki ant galo nesuliejo į vieną galingą ilgą buklį.

Tik sutemus Henrika, atsisveikino su visais kitais. Ant valandėlės jis lyg nusiminė, juk tai gal paskutinė naktis, kurią jis Anglijoje praleidžia. Viskas gali buti ateityje.

— Neužmiršk manęs, — atsisveikindama tarė Felisė, — aš daug girdėjau apie francuzaites... nors jos mus drangės...

— Aš nekenčiu visų francuzų! — karštai atsakė Henrikas. — Aš tik tave vieną myliu. Niekas mus neperskirks, gal tiktai... jis nutilo, jo veidas nusiminė.

— Ką? — baimingai paklausė Felisė.

— Aš pamaščiau... juk aš galiu buti sužeistas, — pamažėl tarė jis. — Juk aš galiu sugrįžti be kojų ar be rankų...

Felisė apsikabino jį ir dar labiau prispaudusi tarė:

— Vis vien niekas mūs neatskirs. Jūs pasiliksėte mano Henriku.

Visa Freinų šeimyna susirinko pusryčiauti. Poni Freiniene skaitė rytmetinį laikraštį. Felisė atėjo išsipošusi, ji tuojaus rengėsi eiti pardavinėti gėles del ligonbutių labo.

— Antras leitenantas, Henrikas Nawltonas sužeistas! — balsiai perskaitė Freiniene.

— Henrikas sužeistas! — sušuko Felisė.

— Gal buti visai lengvai sužeistas, — ramino ją Ida. — Jeigu kas blogo but atsitike, jis butų apie tai mums pranešęs.

— Suprantama, — pridurė Felisė. — Gal buti tik koks indrėskimas.

Tuom pat laiku tarnaitė inešė tik-ka apturėtą iš krasos laišką.

— Del Tamistos, panele — tarė tarnaitė paduodama Felisei laišką.

Felisė greitai paėmė laišką ir jį pradėjo atidžiai žiurdėti.

— Atlpėsk gi! — žingėdaudama tarė Ida. — Gal but iš laiško viską dažinosime.

Drebančiomis rankomis Felisė

atplėšė laišką.

— Nuo Henriko! — histeriškai kvatodama pažūrėjusi į parašą sušuko Felisė. Nelaimingas, jam gal blogai eimasi, kad jis taip negražiai rašo.

— Skaityk gi, kame dalykas, — tarė poni Freinienė. — Intimiškas vietas gali praleisti.

Felisė pati sū pradėjo skaityti. Staiga ji sušuko ir nustojo jausmų sugriuvo ant grindų.

Už pusvalandžio Ida klupojo prieš Felisę sėdinčią kedėje. Felisės akys buvo matoma baimė. Sėsersis buvo dvi vienos kambaryje. Ant stalo gulėjo atplėštas laiškas nuo Henriko.

„Didelė nelaimė, mylimoji, — rašė jis. — Man gydytojai pranešė, kad ant visada nustoju regėjimo. Suprantama, aš gražinui Jums Jusų žodį. Anglijon aš sugrįšiu dešimtą šio mėnesio. Atėisiu tiesiog sodan, kuriame mes buvome taip laimingi. Jei tenai nerasiu Jus, tai žinosiu, ką tas reiškia.“

— Šiandien jis bus čionai, — verkdamas kalbėjo Ida. — Laiškas matomai susivėlino. Ką tu darysi?

— Aš negaliu, negaliu! — verkdamas tarė Felisė. — Ida, suprask mane, aš negaliu! — Tik pamastyk, koks bus man gyvenimas.

— O tu pamastyk, ką jis jaus neradęs tavę sode, — pamazėlį, bet galingu ir jausmingu balsu tarė Ida. — Felise! Tu nemylėjai jo!

— Ką tu žinai apie meilę — paraudusi iš užpykimo sušuko Felisė.

— Aš žinau tą, kad aš tavo vietoj budama eičiau, — tvirtai atsakė Ida.

— Tu, — kitas dalykas, — verkdamas tarė Felisė. — Tau būtų lengviau, tu jo nemylėjai.

— Aš myliu Henriką, — paprastai pasakė Ida.

— Tu!? — nusistebėjo Felisė.

— Taip, — drebančiu, bet tvirtu balsu tarė Ida. — Jei aš šiaudien galėčiau eiti pas jį, aš jausčiausi laimingiausia moteriškė pa saulyje. Aš galėčiau suteikti jam laimę... Aš galėčiau prieiti prie jo. O kodėl ne? — staigu sušuko ji. — Kodėl man nenu-eiti jį pasitikti. Musų balsai juk vienodi... Vardas... argi taip sunku jį pakeisti... Felisė, Felisė! Tik tu pamastyk, ką tas reiškia dėl jo ir dėl manęs.

Felisė žiūrėjo į sėsersį nieko nesuprādama. Ant galo ji histeriškai nusijuokė.

— Tu tai neįstengsi atlikti! — Meilė viską gali padaryti, — pamazėlį, bet tvirtai atsakė Ida.

Sodas buvo nušviestas besileidžiančios saulės spinduliais. Še šalis krito ant Felisės gamako, kuris kabojo tarp dviejų obelių. Henrikas, sudžinęs, sublogėjęs sėdėjo gamake apsikabinęs Ida.

— Aš negaliu tikėti savo laimei, — kalbėjo jis. — Aš neapkenčiu pats savęs už vieną tik norą Jus čionai matyti.

Ida pažūrėjo į sužeistą jauną veidą, bet ne baimę jos akis mėtė; jose spindėjo laimė.

— Aš netikiu, — kartojo Henrikas, — aš sugrįžau aklu ir...

— Tss.. meilusi! — pertraukė Ida jo kalbą. — Ir meilė juk akla.

Iš angliško išvertė R.

SAŽINĖ.

(Moralės filosofijos žiupsnelis.)

Sažinė (conscientia, Gewissen, conscience, saviest) vadinasi toji proto spēka, kuri suranda moralę įstatą kiekvienam asmeniui

jo pasielgimui vadovauti. Sažinė yra butina reikmena išmintingam asmeniui ir ji suteikia pamatą moralei priedermei žmogaus gyvenime. Sažinė mums suranda teisybę, turinčią moralio įstato autoritetą ir sykiu yra mūsų intelekto spēka. Sažinė, aiškus dalykas, ne visuose mūsų pasielgimuose randa tiesą — nes ne visi pasielgimai yra teisingi, — bet jei suranda tiesą, tai tas visai neapsireiškia kokiuose nors jautimuose, palinkimuose bei geisimuose. Nes jautimai bei geisimai negali užturti savyje reguliativę (nustatančią) tiesą ir savo veikimais jie tokią tiesą negali pagaminti. Paprastoje kalboje žodis sažinė yra labai liuosai vartojamas, jis reiškia visą žmogaus moralę prigimtį. Vienok, mes sažinė vadiname fiktais tai, kas augščiau pasakyta.

Nurodymuose kas yra teisinga, o kas klaidinga arba suradime moralio įstato mūsų pasielgimams vadovauti sažinė yra vyriausia galybė (autoritetas) ant mūsų vidaus veikmių. Šitas filosofijoj vadinasi „sažinės autoritetas“. Sakydami, jog sažinė yra autoritetas nustatyme mūsų vidaus visų pasielgimų ir atskyrime teisingo nuo klaidingo, bei gero nuo blogo, mes sykiu pastebime ir pripažįstame, kad va dovaujantis mūsų pasielgimus moralis įstatas (tiesa) yra autoritetu nureguliuojamam visų mūsų viduje veikiančių spēkų. Visi mūsų jausmai bei pageidavimai apsiereiškia sulyg tam tikrų įstatų, bet jausmai bei pageidavimai nėra kompententiški patį savo vadovais buti. Juos vadovauja išmintis, o išminties funkcijų veikimas yra vadovaujamas moralio įstato. Tokiu būdu visos mūsų spēkos yra po priežiūra-vadovyste moralio įstato. Gi spēka, kuri suranda tokį įstatą (sažinę), žinoma, yra liuosia nuo tokios prigulmybės-vadovystės.

Tai, kas mums suranda-nurodo moralę įstatą, yra, figuriškai kalbant, to įstato mistras, ir šis įstatas, kaip absoliutė tiesa, yra virš pasipriešinimo-atmetimo. Visos kitos proto pajegos yra šio įstato-tiesos pavaldiniai. Kitos tiesos, kaip va: pirmasai supratimo principas (taip vad. „minties įstatai), kurios yra pripažintos absoliutėmis, veikia visai kitoje srityje ir niekad nesueina į kompeticiją (nelenktyniuoja) su moraliais įstatais. Šitas filosofijoj vadinasi „sažinės viršenybė“, ką puikiai išdėsto ypač Butler. Sažinė, pasak jo, yra užgrianti ar atmetanti pajiega.

Filosofai nesutinka kas link „sažinės lavinimo“. Vieni tvirtina, kad sažinės lavinimas-tobulinimas yra visai negalimas ir nedaleidžiamas. H. Calderwood šiam dalyke sako: „Argi galima išmokyti akį kaip matyti ir ką matyti, ausį kaip ir ką girdėti bei išmintį mokinti suprasti savaimi aiškia teisybe?... Sažinė negali buti lavinama... Žmogaus pastangos čia yra be vertės ir nepritaikomos...“ Kiti tvirtina priešingai — pv. Reid, Stewart, „Turime stengties sažinę apšviesti ir mokinti... Sažinė gali buti pratobulinta.“

Dar labiau materiališkesni filosofai tvirtina, kad mūsų sažinė yra pasekmė išsivystymo, kad ji labai daug tobulinosi ir keitėsi iki dabartiniam mūsų kaipo žmonių išsivystymo laipsnio; kad ji ir toliau vystysis. Ir, reikia pripažinti, prie šitos ar panašios nuomonės padeda savo parašus žymų mūsų laikų mokslininkai. Bet šitame dalyke labai sunku tarti paskutinį žodį. Turbut visi pripažįsta reikalingumą moralio

lavinimo, kuris vienok nėra tas pats ką sažinės lavinimas ar tobulinimas.

Patyrimai parodė, kad, aplamai kalbant, visi žmonės žino kas gera ar bloga, teisinga ar neteisinga. Tiktai apsiereiškia dvejojimas kaslink to, kokiū būdu „gera-bloga, teisinga-neteisinga“ principus panaudoti. Šiame dalyke labai sunku prie kokių nors išvadų — logiškų išvadų — prieiti. Galima štai ką pasiulyti išrišimui klausimo: Kodėl žmonės kartais atmeta savaimi aiškias morales tiesas, kurioms negalima pagal mūsų nurodymus priešintis? Atsakymas dalinasi į dvi dalis: **etiška ir psichologiška.**

Etišku atžvilgiu visados mums prisieina tankiau svarstyti kaip prašalinti-atmesti blogą, negu priimti gerą. Kitą vertus, tankiai pasitaiko nutarti kas yra dabartine pareiga, kuomet nėra jokios moraliai teisingos, taip saktant, po ranka. Todel apsiereiškia dvejojimas kaip elgties specialėse apyostovėse daug tankiau, negu visose apyostovėse. Dauguma žmonių sutinka, kad pv. labdarybė yra „geras“ tik nesutinka jos dalinime. Taigi pamatė, pasirodo, skirtumai daug sunkiau rasti.

Iš psichologiško atžvilgio štai ką galima pasakyti. Upas gana tankiai nuosprendį vienon ar kiton pusėn pakreipia. Žmogaus prastai mano, kad tai, ką jis mėgsta daryti ar prie ko turi palinkimą, yra teisinga. Žmonės labai tankiai skaito teisinga kokia nors plačiai pripažinta nuomone, nors valandėlė svarstymo ją visai atmetų. Mes žinom, kaip pamagždžiojimas žmones kontroliuoja. Mums gerai žinomas taip vadinamas konvencionalizmas.

Žmogaus, kaip išmintingas sutvėrimas, gali arba pripažinti moralę įstatymą arba pasiimti tulose apyostovose esančią taisyklę. Pirmam atsitikime jis elgsis pagal absoliutės tiesas, kurios yra visuomet teisingos; 2-ram atsitikime jo pasielgimas bus svyruojančiu ir, kaip toks, galės buti sukritikuojamas ant kiekvieno žingsnio.

Tai tiek apie sažinę. Su šiuo dalyku tiesasi etika, logika, estetika, bei psichologija ir žingeidaujantiems patartina su tais mokslais susipažinti.

Filosofijos studentas A. J. K.

IŠ LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.

PRANEŠIMAS.

Su 17 d. sausio, t. y. su Pirmuoju Metiniu L. A. B-vės dalininkų susirinkimu, užsibaigė organizacijinis Bendrovės periodas. Išrinkus pastovią valdybą, Bendrovė pradėjo veikti ir plėsti savo pamatus. Bendrovės dalininkų ir plačiosios visuomenės žiniai čion pranešame svarbiausius Bendrovės susirinkimo ir Direktorių Tarybos nutarimus.

1. — Lietuvos Atstatymo Bendrovės Direktorių Tarybon išrinkta sekantįs asmens: Trims metams — Kun. N. Petkus; R. Karūza ir J. O. Širvydas; Dvejiems metams — Kun. P. Gudaitis, K. Kasaitis ir Dr. A. Bacevičius; Vieniems metams — M. W. Bush (Bučinskas), kun. V. Matulaitis ir V. K. Račkauskas.

2. — Direktorių Tarybos valdyba išrinkta sekančiais: Pirmininku — kun. N. Petkus; 1-ju Vice-pirmininku — kun. V. Matulaitis; 2-ju Vice-pirmininku — Dr. A. Bacevičius; Išdininku —

(Tėsa ant 8-to pusl.)

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrujį karalių

Pas gudus išgirdęs lietuviškai papasakojo JONAS VILKELIS.

(TAŠA).

„Pasakysiu viską Mikei.“

Juodbėruks tik šypsos tykiai.

— „Va ką,“ sako jis Jonukui:

„Mužikėlio pas karalių

„Neįleistų nei už nieką.

„Viens dalykas mums tik lieka.

„Te jau buna; delei tavęs

„Liksiu nors pasitarnavęs.

„Dievas duos, kad maž pavyks.

„Taigi, mat, tame dalyks:

„Man pačiam neteko buti, —

„Pasakojo tik močiutė,

„Buk toli, kur saulė teka,

„Yr tokia šalis, kur, sako,

„Tikrai laisva ir malonu.

„Nėr karaliaus ten, nei ponų —

„Kožnas lygią dalį gauna,

„Sau nuo darbo pelną krauna.

„Ir visi ten pasiturį.

„Taipgi sakiusi močiutė,

„Jogei ten viena senutė

„Tokią turinti kepurę:

„Užsidėk ją, tai, brolyti,

„Visai tavęs nematyti.

„Turint tokią kepurukę,

„Pats galėtum sau pas Mike

„Be kliūčių atsilankyti. —“

Jonas akis net sužibo,

Prie arkliuko jis prikibo:

— „Vai, nunešk mane, žirgeli,

„Kuogreičiausiai į tą šalį, —

„Tą kepurę, pats žinai,

„Reikia gauti butinai!“

Ir pradėj jis meiliai ploti,

Į snukutį bebučiuoti.

— „Ką su tavim, — ak jau sėsk,

„Kojas tik gerai pariesk,

„Ir laikykis. Per naktelę

„Gal pasieksim tą šalelę.“

*
Mėnuo net akis pastatė:

Jis kaip gyvas dar nematė

Kad taip žmogus greitai jotų,

Kad kaip viesula lekiotų.

O per išsiją naktelę

Dangaus žvaigždės lygiai kelio

Joną buriomis vis lydėjo,

Mat, aplenkti jį norėjo.

Bet pavyti nepavyko,

Tik po dangų jos iškriko.

*
Štai saulutė užtekėjo.

Jons akims nebetikėjo, —

Apsakyti nieks negali,

Kokią jis prijėjo šalį.

Vieškeliai vis išstaiyti,

Sodų, medžiai nematyti,

O sodžiuose nėr trobelių, —

Rumai kila iš darželių.

Viskas turtus stigavoja:

Va iš kiemo štai išjoja

Į laukus sodžiaus bernai:

Ant pečių tik ne skraudai,

Ir ne gunčės, milo pilko,

Ne, — vien mašasto ir šilko

Jie kasdieną rubus dėvi,

O ant kojų visi avi

Vien tik tyto batelius;

Žodžiu, — tartum pas ponus.

Eina mergos į šulnelį

Tik neštuvai, tai, broleli,

Nematyti neregėti:

Jie vis tyro aukso lieti.

Nieks vagstų čia nemato,

Žmonės gi nei nesuprato

Kas tai tarnas ar valdonas:

Ten kiekvienas žmogus — ponas.

Nepažįsta jie taip — jau,

Nei karaliaus, nei-gi caro,

Nei ministro, nei žandaro.

Nuo senovės susitarę,

Jie išvien žemelę aria,

O jei ginčai kokie kila,

Daro sueigą ir bylą

Beįstardę ir išklause

Nusprendžia kuoteisingiausia.

Bėga žirgas per kaimelį:

— „Mat, laisva šalis, berneli, —

Sako Jonui jis, — „Žiurėk,

„Ir sau viską dabon dėk.“

(TOLIAUS BUS).

K. ZID'AS.

Apie kooperacijas

Sulietuvino P. N.

(TAŠA).

Vienok kolektivistai nori panaikyti šį dalyką užimantį tokią svarbią rolę. Jie reikalauja, kad daugiau nebutų nei žemės, nei namų savininkų, jie reikalauja, kad nebutų kapitalistų. Delko taip? Jie sako, kad privatiška nuosavybė yra išnaudotojo monopolija. Gal but tas ir tiesa, bet tai tą reikėtų pataisyti, o ne panaikinti. Kame gi yra reformos tikslas? Tame, kad duoti žmonėms daugiau laimės, o ne mažinti ją. Laimės juk ir taip mažai ant svieto yra.

O čionai ir vėl kaip tik svarbiausią vietą užima kooperacija. Kooperacija savo siekiniu stato ne panaikinimą privatiškos nuosavybės, bet stengiasi, kad ta privatiška nuosavybė būtų visiems prieinama. Su pagalba kooperativiškų pagaminimo bendrijų, ji stengiasi pačius darbininkus padaryti savininkais išdirbystės įrankių. Su pagalba kooperativiškų namų budavojimo bendrijų, darbininkai tampa namų savininkais. Jie tokiu pat būdu gali tapti ir bankieriais. Kooperativiškos vartotojų draugijos darbininkai darosi ne tik krautuvių savininkais, bet ir didžiausių dirbtuvių šeimininkais.

Tik kooperacijoms pasidaravus, žmonės galės sakyti: „mūsų žemė,“ „mūsų namas,“ „mūsų krautuve“ ir tam panašiai. Ir tokiu pasakymu žmonės labai užsigandins, nes juk karaliams irgi smagu pasakyti: „mūsų žemė,“ „mūsų pavaldiniai,“ „mūsų namai.“ Tik per kooperacijas darbininkai gali tapti karaliais.

Dar daugiau. Kooperacija tikisi, kad kuomet viskas bus jos valdžioje, ji nuslopins privatiškos nuosavybės blogąsias puses, o palaišys gerąsias. Toje dienoje, kurioje įvyks kooperativiška respublika, tuomet mes pamatysime kaip ir didžiausios korporacijos bus naudingos žmonėms, nes jos neš jiems didelę naudą. Kooperacijos nemuslopins didelės išdirbystės, bet tik jos neš pelną ne keletui žmonių, bet visiems darbininkams.

Taigi iš to viso štai kas išeina. Socialėje valstybėje, kur kooperacija bus vienintelė išdirbystės įstaigų forma, ten privatiška nuosavybė nepadarys tarp žmonių tokią didelę nelygybę, kaip dabar kad daro. Delko? Delko, kad dabar viskas naujas turtas paskirstomas dividendu pavidale jau esantiems kapitalistams ir tų kapitalistų turtas vis didinasi. O kooperacijai viešpataujant, visas pelnas bus paskirstomas ne tarp kapitalistų, bet darbininkams, tai yra visuomenei. Jei kooperacijoje dalyvaus ir nevedęs milijardų savininkas, tai jo pelnas bus mažesnis, negu paprasto darbininko turinio šeimyną ir vaikus.

DEVINTAS PRISAKYMAS.

Steigk kolektiviškąją nuosavybę.

Tik ką mes kalbėjome, kad kooperacija padirbs daug mažyčių turtingų žmonių. Bet jei kooperacija didina privatiškąją nuosavybę, tai kaip ji gali eiti už kolektivišką nuosavybę? Argi neišrodo, kad šie du pasakymai prieštarauja vienas kitam? Neį kiek! Pirmiaus mes sakėme, kad tokiu būdu tveriamas turtas paskirstomas, bet minėjome apie fondus, tai yra apie tą dalį uždarbio, kuris nedalinamas. Net reikia, kad tie fondai, tai yra tas kolektiviškas turtas tokioje pat proporeijoje didintųsi, kaip ir privatiškas turtas.

Pirmiau senoviškos draugijos formose, buvo taip vadinamas tėviškės turtas, kuris visiems priklausydavo, o tas budavo gera del neturtingųjų. Daugelis ekonomistų apgailauja, kad to dabar nėra. Senuose laikuose darbininkų korporacijos ir ypač religijinės kongregacijos turėjo labai didelius turtus. Daug to turto buvo ingautu negeru keliu, — negyvėlio parašu (mainmorte, tai yra budavo po kokio nors turtingo žmogaus numirimo padirbtinamas raštas, kad jis palikdavo daug turčių vieuolynams ar bažnyčioms). Laike didžiųjų revoliucijų šie turtai daugiausiai buvo išparduoti.

(TOLIAUS BUS).

(Tąsa nuo 7-to pusl.)

M. W. Bush; Sekretorium — V. K. Račkauskas.

3. — Bendrovės Ofisas įsteigta New Yorke ir rūpinamos New Yorko valstijoje užregistruoti B-vės čarteris, kuris yra inkorporuotas Delaware valstijoje.

4. — Išdininkas pastatyta po kaucija \$10,000.00.

5. — Bėgantiems reikalams pinigų nebus laikoma daugiau, kaip \$1,000. Visi kiti pinigai įdedama į vertybės popierius, bondsus, nešančius 4½ ir 5 nušimčius. Susidarius didesniai sumai pinigų, jie bus leidžiami dar pelningesnėn apyvarton, kad iš pelno būtų galima padengti ekspensus ir mokėti dividendą. Pasibaigus-gi kare ir atsidarius keliams susiėsinėti su Lietuva, bus įieškoma būdų prisidėti prie Lietuvos pramonės ir pirklybos atstatymo.

6. — Kiekvieno Bendrovės nario pareiga yra plėsti Bendrovę, prirašinėjant prie jos naujus narius. Užtai Bendrovė atlygins šėrais, po 5 nuoš. nuo užrašomos sumos.

7. — Visokiais reikalais, k. t. siunčiant savo mokestis, reikalaujant aplikacijų blankų, klausiant informacijų ir tt. reikia kreiptis šiuo adresu: **Lithuanian Development Corporation, 200 Fifth Ave., Room 1125 A., New York, N. Y.**

Dabar jau prie Bendrovės priklauso 87 lietuviai, paėmę suvirš 1,000 šėrų. Pastaromis dienomis prisirašė dar sekantie viengėniai: **A. Trečiokas** iš Worcesterio, Mass., **A. Dabrikas** iš Worcesterio, Mass., **Dr. E. G. Klimas** iš Philadelphia, Pa. ir kt.

Visus, kas prijaucia Lietuvos Atstatymo darbui, kviečiame dėties prie Lietuvos Atstatymo B-vės. Tuos-gi, kurie jau yra Bendrovės nariais, prašome dauginėti jos narių skaičių, kad kare pasibaigus, Amerikos lietuviai galėtų atnešti savo Tėvynei tikrą paramą ir auklėti Lietuvos pramonę, pirklybą ir amatus.

Lietuvos Atstatymo B-vės Direktori? valdyba.

A.L.T.S. REIKALAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: — Susineš. Sekretorius — St. Mockus, 194 Athens St., So. Boston, Mass. Pirmaininkas — Adv. Fr. Kibortas, 2400 W. 63rd Str., Chicago, Ill.

Jo pagedbininkas — Eom. Adžgauskas, 515 Gregory St., Bridgeport, Conn. Išdininkas: — M. W. Bush.

109 So. 5th St., Brooklyn, N. Y. Finans. Sekretorius — J. O. Širvydas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KOMITETO NARIAI:

Inž. M. J. Viniškaitis, 188 Clermont Av., New York, N. Y.

Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J.

KONTROLES KOMISIJA: —

Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa.

P. Norkus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. V. Lutkauskas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

APSVIETOS KOMISIJA: —

B. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.

J. Sekevičius, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

A. Rimka, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

TEISMO KOMISIJA: —

Adv. F. P. Bradchulis, 3112 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Adv. B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Nauja kuopa. — Šiomis dienomis tapo Amerikos Lietuvių Tautinėje Sandaroje užregistruota nauja kuopa iš Racine, Wis., po No. 35, kuri susitvėrė iš 6 narių Vasario 12 d. Kuopos sekretoriumi yra: M. Kasparaitis, 1108 Herrick Avenue, Racine, Wisconsin.

Dar girdėtis naujos kuopos. Susinešimų sekretoriumi yra pranešta, jogei susitvėrė naujos kp. šiose vietose: Minneapolis, Minn. ir Wilson, Pa. Tos kuopos, jeigu susitvėrė, bet gi dar nėra Sandaroje užregistruotos. Geistina būtų, kad jos praneštų finansų sekretoriumi (J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.) apie savo susitvėrimo dieną, apie išrinktą valdybą ir sumokėję pirmutines mokestis, kad pareikalautų iš Sandaros čarterio.

Mūsų moterių „darbininkių“ politika. — Mūsų moterių pinigais leidžiamas ir p. Kapsuko „bosaujamas“ laikraštukas „Moterų Balsas“ (Iksiol dar neparodė jokios nuoseklos politikos, nors jįsai vieton „moterių balso“ reiktų pavadinti „politikierių balsu.“ Čionai pilna protestų prieš šį ir aną. Čionai draugai ir socialistai ir Emnos Goldman pasekėjai anarchistai. Čionai viena lietuvaitė mergaitė parafrazuoja kitą anglik moterėlę, kuri sakiusi, kad joms tautai ir tautos Čėliava tai... „ryzo šmotelis.“ ir delto jos niekad neitų ešą į karę del šito „ryzo šmotelio.“ Ir delto vyrai, kurie dabar kariauja už savo šalis, žinoma, yra daug prastesnės nuovokos negu ta lietuvaitė ir ta anglik moterėlė.

Tai mat, kokia mūsų moterių „politika“. Joms tautos Čėliava — tai „ryzo šmotelis.“ Užpakalyje to „ryzo šmotelio“ jos dar nieko nenuvokia pamatyti. O vienok, kada susiorganizavę militariški plėšikai ant mūsų moterių užpultų ir imtų su jomis barbariškai elgties, tai tada be abejonės nieko geresnio nerastų, kaip imtų šaukti į savo sunus ir vyrus: „Vyrai, jūs veršiai, — kodėl mūsų neginat?!“

Jaunimo Rateliai. — Bridgeport, Conn. sandariečiai sutvėrė jaunimo ratelį, kuris nutarė nusisamdinti salę, kur mokinsis teatrų lošimo ir gimnastikos. Po Vėlykų nutarta lošti Sandaros naudai „Velnią Išradėją.“ — Jaunimo bruzdėjimai ir jo griebijimai prie gimnastikų pas mus labai reikalingas. Todėl mes šitą apsiėskimą nuoširdžiai sveikiname. Te bus ji pavyzdžiu ir kitų miestų sandariečiams.

ANT SANDAROS LAUKO.

New Haven, Conn. — Iš čionai mums vientautis J. Butkus rašo: „Prisiunčiu nuo 10-tos kuopos narių mokestius už sausį ir vasarį — \$8.15. Be to, kaip Tamistai buvau rašęs, kad pavarysiu agitaciją, kad surinkus kiek aukų į Neprigulmybės Fondą, jau turiu surinkęs \$125.00. Dar agitacija tebeina. Norima pusantro šimto padaryti. O gal ir padarysime.“

Žinoma, kad New Haveno vientautėiai tą padarys. Jie kiekviename mūsų tautos reikale, kiekviename krizyje pasirodo tikrais Tėvynės sunais.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI: Sekretorius — P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J.

Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis, Chicago, Ill.

Išdininkas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Knigininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.

LITERATISKASIS KOMITETAS:

R. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

V. K. Račkauskas, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

ATSIŠAUKIMAS Į TMD. NARIUS N. J. IR N. Y. VALSTIJŲ.

Gerbiameji: —

TMD 49-ta kuopa, apsvarsėu-

si visapusiškai naudingumą T. M. D. apskrėčio, nutarė atsišaukti į TMD. kuopas, idant jos apsvarstytų savo susirinkimuose. Tamistoms žinoma, kad jau tris apskrėčiai yra susitvėrę: Naujos Anglijos, Conn. ir Pensylvanijos su Ohio. Tų apskrėčių TMD. nariai jau suprato naudą. Gerai žinoma, kad vienybėje galybė. Tai kodėl ir mes nesistengiame susiorganizuoti į apskritį? Vieno balso nelabai kas klauso, o kaip daugumas kalba apie tą patį dalyką, tai ir priešingas tam visgi apsvarsto. Tokiu būdu, kalbėdami apie TMD. daugiau jie patįs susipažįsta ir daugiau žmonių užinteresuoja.

Dauguma TMD. kuopų nelaiko reguliariškai susirinkimų; priežastis to rasi bus ta, kad TMD. kp. visai mažai ką veikia arba ir visai neveikia. Tokiu būdu labai mažai kas ką apie TMD ir žino. O kaip susitversime į apskritį, tada mes patįs kalbėsime daugiau apie tai, ir kitiems aiškėnsime apie TMD. Tada visuomenė geriau pažins TMD. ir pradės mūsų gražion Draugijon rašyties. O jeigu mes ir toliau taip vangūs busime, tai žinoma, mes mokėsime 60c. į mėtus ir gausime sau knygas, o visuomenė apie tai nieko arba labai mažai nežinos. Jeigu mes norim gauti daugiau del TMD. narių ir pasekmingiau darbuoties, tai mės butinai turime susiorganizuoti į apskritį, o tada matysime, kokia nauda bus mums iš TMD.

Taigi dar sykį atsišaukiu: apsvarstykite tą atsišaukimą savo kuopos susirinkimuose ir praneškite žemiau paduotu antrašu:

TMD. 49-tos kp. raštin. B. Kapustaitis, 231 Pine Str., Elizabeth, N. J.

P. S. Taipgi tapo visų TMD. kp sekr. išsiuntinėta laiškaai su mažu paaiškinimu apie apskritį, bet kadangi ten negalima plačiai išdėstyti to reikalo, todėl reikia viešai atsišaukti. **B. K.**

IS KUOPŲ GYVENIMO

Rochester, N. Y. Vietinė TMD. 52 kp. laikė savo metinį susirinkimą 28 sausio, kuriame išrinko naują valdybą: pirm. likosi P. Petronis; prot. sekr. S. Klimaitis; fin. rašt. J. Kanišauskas; išd. D. Juokšas; kuopos korespondentas, K. A. Orlauskas. Kuopos stovis yra geriausias, negu kada buvo. Turi izde 56 dol. Narių susirinko 20. Kuopa nutarė perkelti savo susirinkimų vietą iš D. L. K. Gedimino svetainės į p. Glavecko svetainę, ant kampo Joseph Ave., ir Nashua Str. Vasario 25 d. jau atsibus susirinkimas po No. 174 Joseph Av., kur laiko susirinkimus Lietuvos sunų ir dukterų Draugija ir ALTS. kuopa.

Vasario 4 d. TMD. kuopa turėjo savo šeimynišką vakarienę. Svečių atsilankė į šimtą ypatų. P. Luko orkestra griežė visokius šokius kaip va: sukutinį, noriu miego, Lai gyvuoja Lietuva, Oi tu karvelėli, Oi Jurgeli ir Gegužė. „Jurgeli“ šokant, žiuriėtieji daug juokų turėjo, nes ir juokingas šokis. Vakarienę valgant, kuopos pirm. p. Petronis pasakė prakalbė apie TMD. tikslą ir naudą iš jos del mūsų žmonių. Antras kalbėjo p. K. Semaška, apie Lietuvos laisvę ir šiandieninį lietuvių momentą, ko trokštame mes šiandieną, ir tt. A. Smigelskis kalbėjo apie draugystės tikslą ir Lietuvos laisvę. S. Klimaitis kalbėjo apie maskolius ir kitus svetintaučius mūsų Tėvynėje Lietuvoje, kurie mums ištautinti norėdami, turi sau puikų gyvenimą iš mūsų nesusiurpimo. Po vakarienės panelės M. Peljks

ir K. Jankevičiūtė padainavo duetą — „Tėvynė ir Raguvos mergaitė;“ — svečiams labai patiko; tris sykius tapo atkartota. Buvo renkamos aukos Neprigulmybės Fondan. Surinkta \$10.15. Poni O. Smigelskienė šeimėninkavo rengime šios vakarienės, už ką jai kuopa taria širdingą ačiū. Naujų narių prisirašė 5. Žodžiu sakant, 52 kuopos vakarienė nusisekė gerai. Visi svečiai išrodė kaip vienos motinos vaikai.

Visuomenė jau pradeda suprasti savo mokytoją, TMD-ją. Ačiu visiems svečiams už malonų atsilankymą. **K. A. Orlauskas.**

Baltimore, Md. — TMD. 11 kp. laikė savo metinį susirinkimą, sausio 30 d., kuriame pirmiausiai buvo perskaitytas T. M. D. pirmininko pranešimas apie TMD. leidinius 1917 metais, iš kurio pasirodė, kad už p. M. Šalčiaus leidžiamą knygą reikės mokėti už apdarus 50c., o nauji nariai mokės už 4 knygas tik \$1.00. Atsirado/tokių narių, kurie beveik buvo priešingi, bet pagaliaus paaiškėjus dalykui, kaslink pabrangimo popieros ir kitų dalykų, tat pagaliaus visi sutiko.

Toliaus kuopos pirmininkas, perskaitė atsišaukimą po antgalviu: „Gelbėkime Lietuvą,“ kuris kviečia, kad po kiek galint mokėtū mėnesinę mokestį į „Neprigulmybės Fondą“, kad išgavus Lietuvai liuiusybę; ir pranešė, kad ALTS. 5 kp. sutvėrė tam tikrą skyrių, kurio susirinkimai bus laikomi paskutinį ketvergą

kiekvieno mėnesio, kur galima mokėti kiek kas išsigali. Dangelis iš TMD. 11 kp. narių prisirašė mokėt virš minėtas duokles. Ant galo buvo renkama TMD. 11 kp. valdyba, kurion pateko šios ypatos: p. P. Kalinauskas, pirm.; J. Milunaitis, nutarim. rašt.; J. Alyta, fin. rašt.; S. Urlakis, išd.; V. Montvila, knygcius. Tikimasi gerų pasekmių TMD. 11 kp., nes nauja valdyba susideda iš gana veiklių ir energingų vyrų.

Jonas Kablis.

So. Manchester, Conn. — Sausio 28 d. atsibuvo TMD. 103 kp. metinis susirinkimas. Pribuvo visi nariai ir užsimokėjo metinę mokestį už 1917 m. Susirinkime prisirašė 2 nauji nariai. Taipgi mūsų 103 kuopa prisideda prie Conn. valstijos TMD. apskrėčio ir laukia kada apskritis surengs maršrutą su prakalbomis. Likos išrinkta nauja valdyba 1917 m. iš sekančių ypatų: pirm. J. Januškevičia; rašt. J. Krauzaitis; išd. J. Šlapikas ir knygcius O. Užupienė.

103 Kuopos TMD.

Pirmininkas.

Klaidos pataisymas. — Mus prašo pataisyti klaidą, kuri įsiskverbė „V. L.“ nr. 5 Conn. valstijos TMD. kuopų susivažiavimo protokole. Tenai 14-tos kuopos atstovas yra parašytas „A. Grasinckas,“ o turi būti A. Zdzinskas.

NEŽINOJIMAS, NE IŠSITEISINIMO BUDAS.

Nežinojimas, tai nėra išsiteisinimas prieš valdžią, nei prieš higieną taipgi. Kaip tankiai girdime: „Nežinojau, kad tas būtų pakenkęs mano svekatai.“ Tas tai ir yra priežastis: Mes interesuojamės politika, mes dirbame pasiėventę draugijose, bet mes labai mažai domos kreipiame į mūsų sveikatą. Vienas iš fundamentališkų principų tai yra už laikymas kuno čystai, kad negalėtų bakterijos augti ir dauginis. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras, tai yra labiausiai pasitikimas vaistas del prašalimo visokių nereikalingų dalykų nuo kuno. Jis išėystina pilvą ir sustiprina jį. Konstipitacija, megrimas, nerviškumas, apetito stoka ir energijos stoka, ir visi kiti tųm panašūs apsiėskimai, prašalina, kada kuno yra čystas. Reikalaukit Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro, neinkite pigių imitacijų. Prekė \$1 aptiekose. Trinerio Linimentas tai butinai reikalingas kiekvienoj stuboj, užtai kad jis greitai ir visuotina pagalba suteikia reumatizmoj, neuralgijoj taippat ir pertrukimuose, išsiptimuose ir tt. Prekė 25 ir 50c. aptiekose, per pačią 35 ir 60c. Jos. Triner, Išdirbėjas-chemikas, 1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

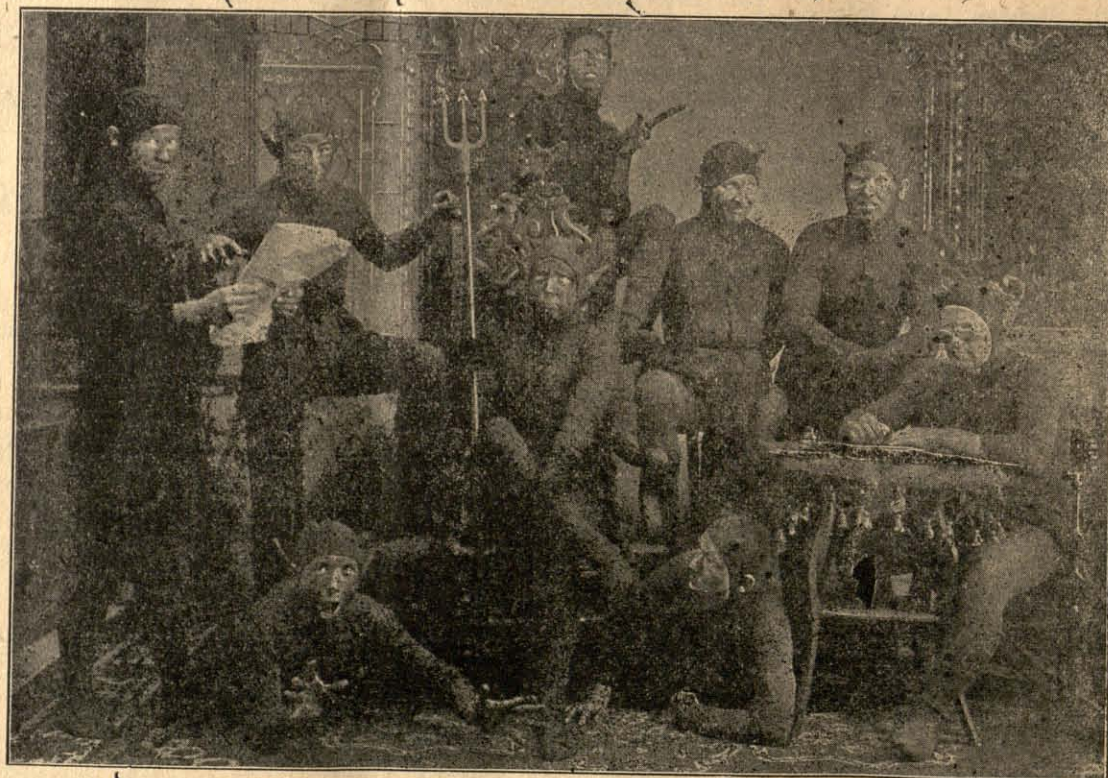
EXTRA!!!

Parsiduoda sapnininkai už 60-tą nuo šimtį, parsiduoda į trumpą laiką, specialiai del agentų.

Kreipkitės po šiom antrašu: **W. WAIDELIS** 112 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Dailės ir muzikos Harmonijos Choras ANTRU KARTU STATYS SCENON TRIJŲ AKTŲ OPERA, VELNIAS IŠRADEJAS

Pereitą kartą buvo perstatoma Dviejuose Aktuose, dabar bus statoma Trijuose Aktuose

Parašė P. BUKŠNAITIS. Muziką sukompnavo M. PETRAUSKAS
LOŠIME DALYVAUJA VISI ĮZYMAUSIEJI AKTORIAI-DAINININKAI.

**SUBATOJ
KOVO**

Durys atdaros 7:15.

3

**MARCH
1917 m.**

Pradžia perstatymo 8:30

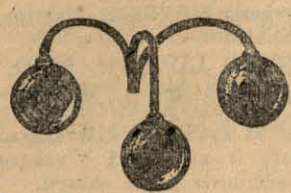
McCADDIN HALL

Berry Street, tarpe So. 2-ros ir 3-čios,

BROOKLYN, N. Y.

TIKIETI: 25c., 50c., 75c. \$1.00, Box \$1.50

Tikietus galima gaut „Vienybės Lietuvninkų“ Ofise 120 Grand St. ir pas Chorusus

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Duodam lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3488 Stagg

RAČIUNO NAUJI JUDANTIS PAVEIKSLAI IŠ LIETUVOS PABĖGĖLIŲ GYVENIMO

Ketvergo ir pėnųčio vakarais kovo (March) 1-mą ir 2-rą dd. Gudaičio (Rasimo) salėje, Gilberton, Pa.

Subatos vak., Kovo 3-čią d. Columbia salėje, McAdoo, Pa.

Nedėlios vak., Kovo 4-tą d. Opera House, Girardville, Pa.

Utarinko vak. Kovo 6-tą d. J. Kenna salėje, New Phila., Pa.

Serėdos vak. Kovo 7-tą d. Mainierių salėje, Minersville, Pa.

KRASOS DEŽUTĖ.

A. A. Tulevičia. — Jusų straipsnelis tinka. Indėsimė kiek vėliau. Už žinutę ačiū.

Klaustytojas, Eastonietis, P. J. — as, Reporteris ir kitiems. — Tilps sekančiame Nr. Labai ačiū.

Tėmytojas. — Jus gerai rašote, tik kam taip labai ta „lojarj“ garsinate. Neapsimoka. Gal pataisę sunaudosime.

Lietuvos Gelbėjimo ir L. Neprių. Fondų raštinės aukos.

LIETUVOS GELBĖJIMO FONDO SKYRIUS.

Lakštas 95:

- Worcester, Mass. Per J. Simkų nuo J. Rankio vestuvių 4.18
Kankakee, Ill. Per A. M. Martaus prakalbas 24 d. sausio aukavo po 1 dol.: Ig. Viatrolika, A. Uševičius, P. Tyla, K. Mynius, V. Girdauskas, I. Muckus, S. Kasparavičius, J. Paluškius, J. Grinius, V. Salasevičius, B. Markauskas, J. Žilinskas, J. Kaman-tauskas, J. Marna, J. Jakunavičius, F. Kavaliauskas, J. Bugenas, V. Sa-praunskas, A. Poderskis, P. Zelonka, J. Staliūnas, F. Kubilius, F. Zebrauskas. Smulkiais — \$7.45.

- Viso 30.45
Westville, Ill. A. M. Martaus prakalbose 21 d. sausio aukavo po 1 dol.: V. Kreivėnas, D. Urbonienė, A. Juo-zaitis, J. Stravinskis, P. Juraška, F. Balckus, K. Kačiūsis, J. Uždavinis, St. Lucas. Smulkiais — \$9.45.

- Viso 17.45
So. Omaha, Nebr. A. M. Martaus prakalbose vasario 2 d. aukavo po 1 dol.: J. Bilūnas, F. Valiuskis, J. An-drikonis, P. Bilūnas, M. Užunaris, K. Jonevičienė, V. Akromas, K. Lau-zius, J. Lapienis, T. Kažragis \$2.00. Smulkiais — \$5.75.

- Viso 16.75
Des Moines, Iowa. Per A. M. Mar-taus prakalbas, vasario 4 d. aukavo po 1 dol.: P. Taraška, J. Milleris, J. Briedis. Smulkii — \$1.25.

- Viso 4.25
Viso per savaitę inplaukė 73.08
Buvo lakšte 94 12,719.79
Viso į L. G. F. inplaukė \$12,792.87

LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS FONDO SKYRIUS.

- Lakštas 84:
New York, N. Y. Kazys Pilėnas, metinė mokestis 60.00
Rea, Idaho. D. Sargūnas, metinė mokestis 10.00
Viso per savaitę inplaukė 70.00
Buvo lakšte 83 3,077.78
Viso L. N. F. inplaukė 3,147.78
Viso per abu fondu 15,940.65
J. Sekevičius,
L. G. ir L. N. fil. rašt.

PAJIESKOME Marijonos Žiuraitės, tris metai kaip Amerikoje, važiavo pas dėdę Antaną Popieraitį, gyvenantį Minersville, Pa., paeina iš kai-mo Vidurėlių, Dauskių parap., Pado-voinio gmino, Suvalkų Gubernijos. Tu-rime labai svarbų reikalą, jeigu ka žino-te, praneškite; busime dėkingi Jonas Žiuris ar Katarina Jackaitienė, 217 Berry Str., Brooklyn, N. Y. (11)

Pittsburgho ir apitinkės lietuvių žiniai! Galite nusipirkti pavienius „Vien. Liet.“ numerius, užsiprenumeruoti ant metų, ir užsisakyti knygas J. B. Ignota, 46 So. 22nd Str A. J. Katkus, 2204 Forbes Str. PITTSBURGH, PA.

REIKALAUJAME vaikų ir vyrų nuo 15 iki 27 metų amžiaus del lengvo darbo. Gera mokesčiai, visuotinas dar-bas su greitu paauštėnimu.

DESSERT BROS. 503 Metropolitan Av. cor. Union Av. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ AUTOMOBILIŠKA MOKYKLA.

JUS GALITE ISMOKITI VALDYTI AUTOMOBILIŲ I 3 DIENAS, bet jus turite turėti prapatimą ir žinojimą apie automobiliaus mašiną. Musų mokykla geriau pritaikyta už visas kitas miesto mokyklas. Lektijas duoda geriausis ekspertai. Gera garantija so-ferių ir mechanikų. Mokiname važinė-ti laukoose. Musų mokiniai tampa specialistais. Atlankykite musų mokyklą, negu kur kitur pradėsite mo-kyties. Pagelbėsime studentams kitur gyvenantiems. Del smulkmėjų kreip-kičės:

L. TYCHNIEWICZ, (Instructor) The Cosmopolitan Auto School. 231 W. 50th St., New York, N. Y. (10)

Nusipirk Mosties.

TAI BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant gult ištepk veidą mostie per kelis vaka-rus, o padarys veidą tyru ir skaisčiu baltu. Toji mostis išima plėtmus rau-donus, juodus arba šlakus ir pašalina visokius spuogus nuo veido. Kaina dē-žutės 50c. ir \$1.00. Pinigus gali siųsti ir stampomis.

J. RIMKUS, Holbrook, Mass. P. O. Box 36,

KARĖ! KARĖ!

PAMATYKITE kariaujantį visą svie-tą. 300 paveikslų, su pasiskaitymu, 8-ioms spalvoms, nėra dviejų tokių pa-čių. Paveikslai ntraukti karės lau-kuose ir iš tikro gyvenimo Europoje. Prisiųskite 35c. per Money order arba 25c. pinigais ir 10c. stampomis ir gausite šiuos paveikslus.

Reikalaujame agentų. LEWIS HAYDEN P. O. Box 1061 Renton, Wash. (9)

PAJIESKAU BROLIO

Pajieskau brolio Jurgio Grine-vičiaus. 11 m. atgal gyveno Brooklyne. Dabar nežinau kur. Paeina iš Suvalkų gub., Starapolės pav., Barbiertiško gmino, Pat-kamarės kaimo. Turiu prie jo svarbų reikalą, malonės jis patš, ar kas apie jį žino pranešti se-kančiu adresu:

MAG. GRINEVIČIUTE. (po vyrų Benediktavičienė) 178 Frost St., B'klyn, N. Y. (10)

KNYGELE RUSŲ KALBOJE DEL AUTOMOBILNINKŲ.

Su egzaminų klausimais ir atsaky-mais. Ją turi turėti visi soferiai ir automobilistų mokiniai. Sutaisė L. Tichnevičius. Prekė 75c. su persiunti-mu 80c.

L. TYCHNIEWICH, 231 W. 50th Str., New York City. P. S. — Turime tokią pat knygtę ir anglų kalboje. Taipgi anglų kalboje turime ir didelę knygą ttame reikale, kurios prekė \$1.60 su prisuntimu. (10)

„Vienybės Lietuvnikų“ plotintojai CLEVELAND, OHIO. And. Kubickas, 7602 Aberdeen av. NE N. E.

J. J. Zilis 1647 Oregon Ave. Musų ingalioti agentai. Pas juos galima užsirašyti „Vien. Liet.“ ir už-sisakyti knygų.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Fran-cijoje, Anglijoje ir kt. „Ateities“ kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Už-sieniuose metams \$2.50. Pasžiūreti viena numeri siunčiame dovanai. „Ateitis“, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

NAUDOKITĖS PROGA!!!

Ant pardavimo du biznių su namu, saliuoas ir graborystė. Išlaikęs virš-minėtą biznį per 18 metų, šiame laike noriu pasiliuosuoti. Biznis yra gerai išdirbtas tarp lietuvių, kurių čia ran-dasi 2,500.

Norintieji vien tik namą ir saliuą pirkti, išskiriant graborystę, galima ir taip sutikti.

Norintieji plačiau žinoti apie mi-nėtus biznius kreipkitės šiuo antrašu:

A. PETRUSKEVICIA 40 Schuyler Str., Amsterdam, N. Y. (9)

SKAITYKIT IR PLATINKIT SEKANCIUS RASTUS:

- Lietuvių tauta senovėje ir šiandien, parašė D-ras J. Sliupas. 3 tomai; kožnas po \$1.50, visi 3 tomai \$4.50
Inkvizicija arba atpirkimas žmonių nuo Sėtono. Parašė Kn. V. Dem-skis \$1.25
Kankintojai ir kankintiniai už mokslą. Kaina \$1.00
Iš ko kyla melai ir skriaudos žmoni-joje? 75c.
Bojus ir pažanga 35c.
L. M. Albumas 50c.
Kn. Demskio biografija 50c.
Tikri ir netikri šventieji, paveikslėlis gyvenimo iš kankintinių ir kankin-tojų 25c.
Kaip Maskolija persekioja Lietuvą. Pagal „L'Oppression Russe en Lith-uanie“ papiešė Kn. V. Demskis 10c.
Kaip geriausiai laidoti numirėli. Pie-šiny s d-ro L. Wehlaus, iš angliško iš-guldė kun. V. Demskis 10c.
Ar vyskupas Valančius nebuvo vi-lgiugu lietuvių? Papiešė kun. V. Demskis 15c.
Užmušimas Caro Aleksandro II, para-šė Jonas Gražys 15c.
Maskolių naguose, tikras atsitikimas, atpasakotas D-ro J. Sliupo 10c.
Dievo piktadėjystė, parašė Sabastijo-nas Faure 10c.
Tabakas, kaip jis žmonėms kenkia. Liaukime rukę! 10c.
Lietuviai Amerikoje sutrauka d-ro J. Sliupo kalbos, laikytos 5 dieną Bir-želio 1910 m. Čikagos mieste 10c.
Mažoji arba Prusiškoji Lietuva 18 šimtmeityje, parašė J. Sliupas „Lais-vosios Minties“ leidiny s 10c.
Kun. A. Vienožinskis ir jo dainos. Pa-rašė Kl. Jurgelionis. 10c.
Pražuvo. Vaizdelis, parašė V. K. Rač-kauskas 1911 10c.
D-ro J. Sliupo paveikslas 10c.
Išganymas vargdienio 25c.
Imtynės vargulių su bagočiais 10c.
Lietuviai ar gerais keliais žengiamo priekyn? 15c.
Vienakis 5c.
Koks privalo būti vaikų auginimas ir auklėjimas parašė Dr. J. Sliupas 25c.
Perkūpiams duodame gerą nuosimtį. 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Kas nežino, tas bėdavoja.

Dabar besitęsiant kare ir negau-nant jokių leidinių iš Europos, musų visuomenė, ypač Teatro Mylėtojai la-bai dejuoja, kad jie neturi ką statyti scenon, ką lošti. Bet tai bereikalin-gas dejavimas: yra kas pasiskaityti ir yra statyti scenon. Reikia žinoti, kad yra šie puikūs veikalai del lošimų:

RUTŲ VAINIKAS.

Triveiksmė drama iš senovės gyve-nimo. Puikiai atvaizdina senovę. La-bai smagus ir gilus veikalas.

MIRGA.

Keturių veiksmų istoriška drama. Tai labai dailus pasiskaitymui veika-las ir tinkantis geresnei scenai. Jame atvaizdinta visa prieš krikščionikojį Lietuva.

UNDINE.

Triveiksmė drama iš dabartinių lai-kų, tinkanti visur sulosti ir šiaip pa-siskaityti.

Šias visas dramas parašė garsus musų rašytojas Kazys Puida. Jos vi-sos tris išleistos vienoje didelėje kny-goje. Prekiuoja 30 centų.

ISGRIOVIMAS KAUNO PILIES.

Dramatas keturiuose veiksmuose, plačiai praskambėjęs po Lietuvą ir Ameriką. Jis nereikalauja rekomen-dacijos. Jau baigia išpirti antrą lai-dą. Prekė 20 centų.

PALOCIUS EZERO DUGNUOSE.

Trijų veiksmų drama, pamatan ku-rios indėti lietuviški mytai. Labai puiki pasiskaitymui ir lošimui. Šias abi knygas parašė senai jau miręs seniausias Lietuvos dramaturgas Alek-sandras Fromas (Gužutis). Kaina. 15 cent.

!!!NEATSISAKYK NUSIPIRKT ŠIĄ KNINGĄ!!! ŽEMIŲDULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičienės. Kningoje žemių Dulkės telpa daug puikių užimančių apysa-kaičių, geriau sakant gyvų vaizdėlių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogėa kitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiaudinę bazužėlę, kaip lietuvis nors vargą neš-ėjamas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas Dubisos, Ne-muno ir Šešupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgeli, Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksniau uždainuoja:

Mergyte mano, Tekėk už manę, Tai tu nežysi, Varge nebusi. ir tt.

Trečioji: Naktibilda. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikai praileidžia daugelį naktų — slankiodami pas Myli-masias.

Ketvirtoji: Vakarūškos svetainėje. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminasi pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Eik šian mergužele, Eik šian lelijėle. ir tt.

Penktoji: Slapta pasiuntinystė. Puikus anekdotas piršlio nu-ėjus pas merginą su vaiku. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja: Tai tu nežysi, Čia tavo mergelė, Švari, verpėjėlė, Daili, audėjėlė ir tt.

Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyveni-mas. Kiekviename apskaitymelyje indėta po keletą dainėlių. Žemių Dulkės butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, kores-pondentui — žodžiu sakant kiekvienam. Žemių Dulkės tai geriau-sia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien. Prekė šios daug reiškančios kningos labai žema — vos 50 centų.

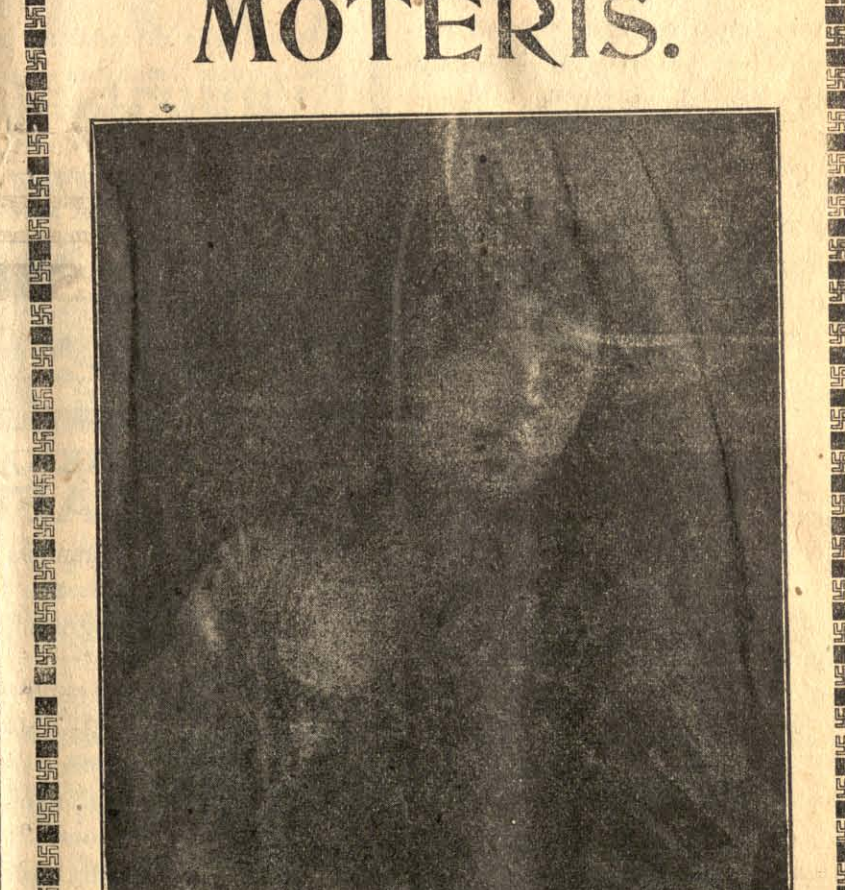
Pinigus siųskite stampomis.

Reikalaujami adresuokite: „VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.

120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

MOTERIS.

JOS GYVENIMAS, SRYTTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Doktoras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis mo-tinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos būtų gražios.

Šioje knygoje parodyta: kada mergi-nos turi ištekėti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteries gyvenime.

Neštumas. Gimdymas ir nekurius ligos. Neštumo ligos. Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiau-sių reikalų, negali žmogus laimingai gy-venti.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lie-tuvių kalboje.

Prekė: apdaryta 75c., be apdarų 50c. Kuris užsirašys „Vienybę Lietuvnikų“ ir užsi-mokės \$2.00, gaus šią knygą DOVANŲ.

120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

TARKAI

SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Visi reikalaukite ją visur pas agen-tus. Ten pamatysite to, ko nematėte.

„Tarka“ parsidavinės pavieniais N. po 10c. Prenumerata metams \$1.00.

Jeį kas prisirašys į „Tarkos“ ben-drovę ir užmokės 5 dolarius už šerą, tas gaus „Tarką“ už dyka.

Visais redakcijos ir administracijos reikalais visuomet kreipkitės sekančiu antrašu:

„TARKA“ PUBL. CO. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

MUZIKOS ZODYNBELIS

parašė Mikas Petrauskas Kaina — 25c.

Kiekvienas muzikos mylėtojas tegul pasistengia gauti reikalin-gą dalyką. Adresuokite: Lithuanian Conservatory of Music.

395 Broadway, So. Boston, Mass.

THE MAGIC SHOP

Pirmas Amerikoje lietuvis uždė-jo magijos dirbtuvę. Dirba vi-sokių štukų daiktus. Jei nori gauti štukų katalogą, prisiųsk stampą ir tuoj gausi. Adresuo-kite taip:

THE MAGIC SHOP P. O. Box 309, Holbrook, Mass.

JUOKŲ SKYRIUS

Štai praslinko kelios savaitės, kaip Rusijoje nemainomi ministrai. Ten kas nors negerai pasidarė. O gal caras užsiėmęs kitais žaislais?

Vokietija jau tris metai, kaip badu miršta. Tai istorija! O mokslininkai tvirtina, kad žmogus be maisto negali ir vienos savaitės išgyventi.

Prezidentas Wilsonas iš priekšties krizio labai daug dirba vakarais. Rusų patriotai turėtų sumesti po porą dolerių už jo „overtime.“

Šiomis dienomis du kaizeriu Vienoje kėlė puotą.

Du „tykiu“ žmogučiu Vilhelmas ir Karolis. Jų pasimatymas įvyko prie šių sąlygų:

Kar. — Vili, balandėli, kas su mudu vargšu bus? Ir Amerika šarvuojasi prieš mudu.

Vilius. — Ir Ispanija.

Kar. — Ir Chinai.

Vilius. — Ir Brazilija.

Kar. — Ir Meksika.

Paskui abudu uždainavo „Paskutinės mūsų dienos...“ ir sunkiai randojo pasidėjo galvas vienas kitam ant pečių. Taip, nepavydėtinas likimas!

„Tarka“ tarkuoja.

Atgijusios „Tarkos“ aštrumas taip intarkavo kaip kė, kad rengiasi net jos spyglius nulankstyti. Vargiai tas pavyks.

Bulota eina augštin.

Pirmą kartą Bulotos prakalbų klausėsi Brooklyne 800 žmonių, dabar gi tik 200. Matomai eina augštin.

Kodel?

— Kodel pas turkus uždrausta gerti vyną, o pavelyta turėti daug pačių?

— Todėl, kad turkai puikiai supranta gyvenimą. Blaivus žmogus niekad nenorės turėti daugiau pačių negu vieną.

Baisus kerštas.

— Ar girdėjai, Piktatienė išteka už žmogaus, kuris privertė elgėtauti jos pirmąjį vyrą.

— Tai puiki moteriškė.

— Kodel?

— Ji baisiai atkeršijo už pirmojo savo vyro skriaudas.

Darbštus.

— Mama, ar žinai! Šiandien i mokytojaus užklausa tikrai tris atsakė.

— Ir tų trijų skaičiuje tu buvai, tai tu darbščiai prirengi lekeijas, — pasididžiudama paklausė motina.

— Taip. Tai buvo Jonukas, Petrukas ir aš.

— Tai labai gerai, vaikelai. Kogi mokytojas paklausė?

— Jis paklausė, kas išmūšė mokyklos langą.

Suprato.

— Suprantate. Aš labai myliu chinų valinius daiktus. Argi tai nepastebėjote!

— Taip aš pastebėjau, tik niekaip negaliu suprasti, kame tavo meilė prie valinių daiktų.

Lietuviškas Advokatas Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, gelžkelius, laivus ir tt.

Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N. Y.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.“ OFISE

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

SENY VYNU

Mūsų sankrova šitų vynu, importuotų prieš karę dar ir dabar turime. Mes visuomet laikome gerų vynu bonkutėse arba bačkose. Atsilankydami galėsite patirti jų gerumą, be jokių obligacijų iš jūsų pusės.

H. and H. REINERS
Importers & Distillers
175 to 197 Stagg Str., arti
Graham Av., Brooklyn, N. Y.

Rukyk Naujoko Cigarus!

Nes yra padaryti iš importuoto geriausio Havanos, Sumatros ir Domestic tabako; kurie rukant maloniai kvapia ir todėl geresni Cigarų niekur negali gauti! Užtai pas Barbierius, Krautuvėse ir Salinuose reikalauk tik ro Lietuvis Naujoko Cigarų. Jo dirbtuvė yra po numeriu:

359 Broadway, Brooklyn, N. Y.
TĖMYK, kad butų NAUJOKO vardas ant bakso!

Vincas Struogis

Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 R-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėti tikras LIETUVOS VĖLIAVAS mūsų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdė musų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirdama pagal geresnį išnamą savo komiteto.

Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS

155 HOPE ST. BROOKLYN, N. Y.

VAINEIKIO ir NARVYDO FOTOGRAFIJŲ GALERIJA

499 Grand Str., kampas Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 1723 Stagg.

Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Laidotuvias ir visokias Grupas. Fotografijas padidinam ir malevojam; senus paveikslus atnaujinam. Nuimame dienomis ir naktimis.

Studia atdara nuo 9 val.

ryte iki 8 v. vakare. Prekės nebrangios.

Severos Lietuviškas Kalendarius

1917 metams jau atspaudintas ir gatavas išsiųsti. Reikalauk aptiekoi arba rašyk tiesiog mums, o mes mielai pasiusime
Dovanai

Kosulys

dažniausia buna iki rėjusiu apsiereškimu ligose, kaip: pažandžių uždegimas, influenza arba mėslunginis krupas. Kad sulaukyti kosulį ir palengvinti slogoms, patariama vartoti

Severa's Goshard Oil (Severos Goshardiskas Aliejus.)

Yra žinomas kiekvienose namuose, kaip parinktas linimentas trinti sopančias vietas, ypač gimusias iš reumatizmo, persišaldymo arba uždegimo. 25 ir 50c.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS (SEVEROS BALSAMAS PLAUCIAMS)

Tuoju gydymo budu gali naudoties ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Net mažiausias kudikis gali apturėti palengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, persišaldymo, užkimimo, nedifterinės gerklės skaudėjimo, kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influentinio kosulio.

Kaina: 25 ir 50c.

Pradžioje aptiekose reikalaujant tikrai Severos Gyduliu, saugoties dirbtinųjų arba falsifikacijų ir visuomet pasakyti firmos vardą: „Severa“ prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekoi negalima gauti, užsakius tuoj bus pasiusa.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nūšimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškumą iš priežasties silpnų ir nerviškų akių. Vienintelė pagalba, tai moksliskai pritaikyti akiniai.

Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff

Akių ir akiinių specialistą, o jis duos Tamstai patarimą dykai.

Ofisas yra jo aptiekioje.

500 Grand Street, (Corn. Union Av.) Brooklyn, N. Y.

P. S. — Sumušti stiklai duodasi be egzaminavimo. Tik reikia priduoti šmočiukai.

Dr. J. WALUKAS

VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonis priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.) Dr. LOUISE C. BALL

Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Ant viršaus čeverykų krautuvės.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Neavskus pripildo auksu, platina ir cementu. Įdeda naujus; uždeda keparaites iš auksu arba porceleno.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GYVANTUOTAS.
Seniai įsisteigtas biznis 25 met.

Daktaras JONAS J. KAŠKIACIUS

8—11 ryte,
VALANDOS: 1—3 po pietų,
7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

ADVOKATAS KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininuku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-parlamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženkliel ataskymū. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribaua ypatingai į visas Valstijas ir miestus sualyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

MOTERIS-ADVOKATAS

Kuri labai rupinasi, kad ateiviai Amerikoje nebutų skriaudžiami. Ji veda visokias bilas visokiuose teismuose. Veda labai sąžiniškai.
Duoda patarimus (rodas) už dyką. Reikia tik pas ją atsilankyti vakarais tarp 5 ir 6 val.
E. T. JANOEER
132 Nassau Str., New York, N. Y.
Room 801. Tel. Beekman 4654.
(Jul. 25)

Gentais Užėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugels važiuoja New Yorko pažiūrėti. Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.
Labai puiki sąsiuva 112 pukių paveikslų New Yorko gatvių, stočių, elevatorių, požeminių gelžkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvieną paveikslu.
Ta sąsiuva kiekvienam malonu turēt.
Reikalauk „V. L.“ administracijoje, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. prisiunčiant pinigus stampomis

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras Darbas ir visiems Priėinama Prekė

J. STOKIS
177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensilvanijos Universitetą), užsilima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

DR. BUKKI'S OFISAS

Ofisas atidarytas nuo 9 val. iš ryto iki 8 v. vakare nedėliodieniais ir šiokiomis dienomis.

Ypatingas prižiurėjimas ir gydymas. Kalbame lenkiškai ir rusiškai. Europos gydytojas, duodu sevo padarytas gyduolės.
DR. BUKKIS
407 E. 58th St., New York, N. Y.

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu! Gvarantuotas ant 20 metu!

Uždėjimas keparaites 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas ... 50c.
Užplombavimas auksu \$1.00. Skandantį dantį duok ištraukti ryte, o vakare duok apžiūrēt.

SANITARY DENTAL PARLOR

307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

ATIDAI!

Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiamus vienačiai kreipiasi pas žydelius, kurie nepažindami Lietuvių Tautos 'historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atskančiai.' Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visu augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsilmdama išdirbiniais įėjau geriausiajį praktikę ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su gudone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligų. JOSEPH LIPMAN, M. D. 314 E. 50th St., New York. OFISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiuosiuoms ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prietelišką rodą. Pataravimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
— Kalbame lietuviškai. —

SOKIŲ MOKYKLA

žinomas per 36 metus, kaip gambiausias sokių žinovas. Prof. Sterno Sokių Mokykla, 952 Broadway, kampas Myrtle Ave., Brooklyn. Visai palei L. Sta. Seni ir jauni mokiniai. Valcas, Two step, Foxtrot ir visoki kiti populiariški šokiai. Mokiname merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiskas lekeijas jei pageidaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taipgi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiskas kambaris del mokinimo. Dedama visa atida Taipgi mokiname ir steidžiaus sokių.
(Apr. 18)

Teisme.
Teisėjas į tik ką išteisintą vągį: — Tikiuosi, kad mes, tamistą, daugiau nesutiksime čionai.
Vagis. — Argi ponas teisėju, jūs atsisakote iš savo vietos.

me merginas, vyrus ir vaikus. Duodame privatiskas lekeijas jei pageidaujama. Mokykla atdara kas dien nuo 9 ryte iki 11 vakare taipgi ir Nedėlios popiečiuose ir vakare. Privatiskas kambaris del mokinimo. Dedama visa atida Taipgi mokiname ir steidžiaus sokių.
(Apr. 18)

Vietinės Žinios

„Velnius Išradėjas“ scenoje.

Šią subatą, kovo 3 d., žinomas Harmonijos choras, McCaddin svetainėje stato operą „Velnius Išradėjas.“ Tą operą parašė garsusis mūsų kompozitorius p. M. Petrauskas. Šio veikalio pirmiau jau buvo statyti ant scenos du aktai ir turėjo milžinišką pasisekimą. Tuomet nebuvo lošiama trečiojo gražiausio akto.

Taigi šią subatą nepamirškite, jog bus lošiamas vienas gražiausių lietuviškos dainos veikalų. Ypač gražus 3-čias aktas.

Svetainė atsidarys nuo 7 val. vakare, o lošimas prasidės ant 8 val. vakaro. Griežt pilna arkastra. Įžangos bilietai paprastai, kaip visuomet McCaddin svetainėje yra.

Kad šis veikalas labai svarbus ir kad juomi labai interesuojasi visuomenė, liudija tas faktas, kad išsiskaitę pranešimą iš „V. L.“ atsiliepė žmonės iš įvairių miestų. Mūsų ofise gauti užsakymai nuo žmonių iš Baltimore, Md., iš daugelio miestų Naujosios Anglijos, iš Jersey valst. ir iš Philadelphia. Bus žmonės ir iš Bostono.

Dalyvaus taipgi pats gerb. kompozitorius M. Petrauskas.

Šiam veikalui tikrai pritruks vietų — tai aišku. Skaitytojai iš kalno pasirupinkite bilietus ingyti. Mūsų ofise senai jau parduoda bilietai. Kaip ingysite iš kalno, tai paskui nereikės bėdauti.

Prakalbos. — Šios serijos, vasario 28 d. vakare, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 1-ma kuopa rengia didesnę prakalbą. Kalbės gerai žinomas amerikiečiams Dr. J. Šliupas apie Lietuvos laisvę ir amerikiečių santykius.

Antras kalbėtojas kalbės p. M. Šalčius, kuris dar niekad nėra Brooklyne kalbėjęs. P. M. Šalčius yra mokytojas ir čion Amerikoje yra Centralio komiteto sekretorium.

Įžanga lėšų uždengimui 10c. Kas liks nuo lėšų uždengimo, bus atiduota Lietuvos reikalams.

Prakalbos atsibus Tautiškam Name ant 8 val. vakaro.

Svečias. — Musų redakcijoje lankėsi svečias gerbiamas evangelikų-liuteronų kunigas George Matzatis, kuris neseniai į Brooklyną pribuvo iš Minnesotos valst. Kunigas jau atkeliavęs 27 metai Amerikon. Dirbo vakaruose tarp vokiečių, dabar gi žada pasidaryti tarpe prūsų lietuvių, evangelikų-liuteronų.

Kalbėjomės apie įvairius reikalus, o ypač apie laikraščio leidimą, kuris jungtų prūsų lietuvių, gyvenančių New Yorko apylinkėje.

„Blinda.“ Pereitą subatą dramatiškosios dailės draugija su A. Vitkausku priešakyje statė Landsbergio veikalą „Blinda.“ Lošimas gana gerai nusisekė. Žmonių buvo neperdaugiau.

Kitame N korespondencijų skyriuje tilps platesnis aprašymas.

TMD. 3-čios kuopos susirinkimas atsibuvo pereitą pėtnyčią. Susirinko pusėtinis būrelis narių, apkalbėta visokie reikalai. Sekančiame susirinkime bus skaitytas referatas. Skaitys p. K. Karpavičius. Meldžiame kuopos narius priduoti antrašus kuopos pirmininkui.

Pranešimas Brooklyno žuvų gaudytojams. — Pranešame, kad Brooklyno keli mylėtojai žuvų gaudymo sumanė sutverti „Fishing Club““, kuriame jau yra keli nariai užmanytojai ir kurie darbuojasi šiam reikalui.

Meldžiame visų, kurie myli išvažiuoti žuvauti, tai kaip tik ir yra proga ateiti į susirinkimą ir prisirašyti, kuris atsibus nedėlioje 4 d. kovo (March) 1917 m. 10 val. iš ryto, po no. 251 Bedford Ave., p. A. Daukšio saliuokėje. Taigi malonės teitei ant to apkalbėjimo, kuris yra labai naudingas del mylinčių žuvininkystę.

Kviečia komitetas,
J. Urnevičius,
M. Banis,
Steve Lentz.

Alkanų demonstracija. Dabar gyvenimas taip pabrango, kad jau darbininkų klesai tiesiog nebegalima išgyventi. Neturtinigi žmonės priversti badauti.

Pereitą subatą New Yorke buvo milžiniška paroda alkanų. Moteris su vaikais ant rankų. Tai buvo baisi paroda, parodanti visą negerumą, visą blogumą dabartinės valdžios, kuri leidžia vieniems milijonus ingyti, o kiti badauja.

Paroda tęsėsi apie 3 valandas, kurioje dalyvavo šimtai tukstančių moterų.

Mintos alkanų moterų ėjo pas Waldorf Astoria Hotelį — tai aristokratiškiausia vieta New Yorke. Čionai policija moteris patiko su lazdomis, daugelį sumušė, kelias suareštavo.

Tuom tarpu tame Hotelyje buvo ir gubernatorius Whitmanas, kuris visgi prisileido keletą moterų.

Panašiai tam dedasi ir Bostone, Chicagoje ir kituose miestuose.

Moteris boikotuoja. — Moteris dabar boikotuoja bulves ir kitus produktus. Jos apstoja daugelį grosernių ir neleidžia kitoms moterims pirkti bulvių.

Nekurie krautuvinkai, kurie brangiau laikydavo prekes, visai boikotuojami. Yra krautuvės, kur moteris jas sergsti dieną ir naktį.

Ant šitos dirvos buvo daug susidurimų. Gana tankiai turi ir policią įsikišti. Bet moteris prieš nieką neapsistoja. Jos sako, kad geriausia buti kalėjime, negu namie badu mirti.

Ta moterų demonstracija ir boikotas privertė ir valdžią rūpintis tuomi klausimu. Jau Washingtono valdžia tam reikalui įsikūrė komisija, kuri viską ištirs. Paskui vėl kalbama, kad reikia uždrausti išvežti proviziją, tai vėl šakoma, kad reikia nuskiirti 100 milijonų dolarių maitinimui bėdiniųjų šeimynų.

Kaip ten nei bus, bet jei ir toliau viskas bus taip brangu, ir jei valgomųjų daiktų kainos ysi kils, tai tikrai sulauksime alkanų jų buntus. Pradžia jau yra, tai ir pabaigos galima tikėtis.

Patarimas. — Pereitą subatą maudynėje tapo apvogtas S. Blazis ant \$60 pinigais ir auksinį laikrodėlį vertės \$48. Einant maudyties, patartina pinigus ir kitus brangius daiktus pasilikti namieje.

Gavėnios apšvedimai. — Pereitą savaitę gavo laisnius tik viena pora apšvedimui. Aleksandra Rudaminas su Magdalena Zakevičiute. 45 Grand Str.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsmuoju ir laiduoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Parsamdau karie tas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.
Viršui minėtiais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISA I: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall
Dvi **DIDELĖS SALES DEL BALIU, BENKLETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARELIU** **PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.**
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Telephone 885 Greenpoint **PUIKIAUSIA UŽEIGA**
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GERIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

— **NEPAMIRŠKIT** —
Tautiško Namu,
Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS
eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip **W.L. DOUGLAS EMERSON** ir kitų. Reikalau damas užeik.
S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
„RUSSKAYA ZEMLYA“
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.
K A I N A:
Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50;
pusė metų..... 1.80;
trims mėnesiams..... 1.00;
New Yorke ir užsienin metams..... 6.50;
pusmečiui..... 3.50
Užsirašydami adresuokite:
„RUSSKAYA ZEMLYA“
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas Jokuba Kancieriu
Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai Lietuviai vietiniai ir atvaživė iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuvizka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laitvy, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauoją \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasicėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno parsikalavimo juos sugražinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados sveičių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelei Europo keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perduvinaje bagažą ir perveža pasažierius
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių keltas).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorke ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorke, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorke, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punkty nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man
90 West Street, N. Y.

JONAS KULBOKA CAFE
291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

THE SUN
Du-kart nedėlinis laikraštis puikiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
EINA kas UTARNINKA ir PĖTNYCIA
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
RUŠIJOJE Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
Prusose 15 markų.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniska členia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Priek tam pilnai užsimokėjus skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ patikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
529-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA

Bell Phone, Dickinson 3965 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirugas pabaigęs Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Daro operacijas Oriso Valandos: 9-11 rito, 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedėlioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likieriai, Kvepianti Cigarai. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.